DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Kaina 50 c. KETVIRTADIENIS - THURSDAY, SAUSIO - JANUARY 11, 2007 Vol. XCVIII Nr. 7

G. W. Bush į Iraką nusiųs 20,000 karių

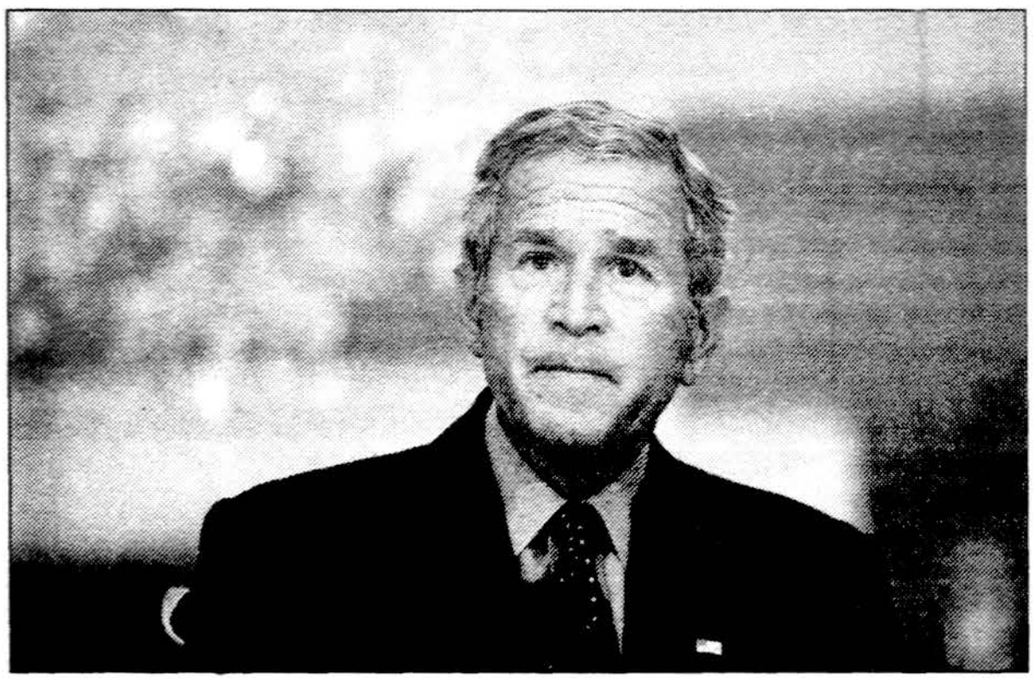

JAV prezidentas George W. Bush. APF nuotr.

Washington, DC, sausio 10 d. („Reuters"/BNS) — Amerikos visuomenės abejonių ir būgštavimų nepaveiktas prezidentas George W. Bush trečiadienį paskelbė, kad nusiųs į Iraką dar maždaug 20,000 amerikiečių karių. Tai numatyta jo naujoje strategijoje Irako atžvilgiu, kurią prezidentas parengė spaudžiamas keisti savo politiką dėl nepopuliaraus karinio konflikto.

Naujasis G. W. Bush planas gali būti jo paskutinė ir galbūt geriausia galimybė išgelbėti JAV misiją Irake ir susigrąžinti visuomenės pasitikėjimą, kurį prarado dėl šio konflikto.

Pareigūnai sakė, kad G. W. Bush ragina iki lapkričio atsakomybę už visų Irako provincijų saugumą perduoti irakiečių pajėgoms, tačiau pabrėžė, jog tai nėra amerikiečių kareivių išvedimo grafikas.

Šiuo metu irakiečiai yra atsakingi už saugumą trijose iš 18 Irako provincijų.

Jau beveik ketverius metus besitęsiantis karas ir kasdieniai žudynių vaizdai privertė suabejoti G. W. Bush pareiškimais, kad įmanoma iškovoti pergalę Irake, todėl prezidentui teks pridėti nemažai pastangų, kad įtikintų visuomenę savo naujosios strategijos efektyvumu.

Visuomenės nuomonės apklausos rodo, kad amerikiečiai nepritaria planams didinti pajėgas Irake. „USA Today"/„Gallup" apklausoje prieš JAV karinio kontingento Irake didinimą, dėl kurio rimtų abejonių reiškia ir nemažai G. W. Bush respublikonų, pasisakė 61 proc. apklaustųjų, o jam pritarė 36 proc.

„Jis tikrai supranta, kad svarbu priminti visuomenei apie šį karą ir atkurti visuomenės tikėjimą paramos šiai misijai svarba", — sakė Baltųjų rūmų atstovas spaudai Tony Snow.

Šiame numeryje:

- Lietuvių telkiniuose.
- „Kas čia dvokia?"
- Artima istorija ir jauni žmonės.
- Neišlaikytas demokratijos egzaminas.
- Pradėtas leisti tikrasis „Lietuvos aidas".
- Lietuviai Didžiojoje Britanijoje.
- Kalėdos Švč. M. Marijos Gimimo parapijoje.
- „Margutis II" prisimins poetą B. Brazdžionį.
- Anglų kalbos pamokėlė.

Valiutų santykis

1 USD — 2.65 LT

1 EUR — 3.45 LT

Prezidentas siūlo išslaptinti VSD veiklos tyrimo medžiagą

Vilnius, sausio 10 d. (BNS) — Prezidentas Valdas Adamkus siūlo ieškoti galimybių išslaptinti Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto (NSGK) atlikto Valstybės saugumo departamento veiklos tyrimo medžiagą, kad ji taptų prieinama visuomenei.

„Pasiūlysiu Seimui, kad pasvarstytų galimybę tą medžiagą, suderinus su visais įstatymais, atskleisti Lietuvos visuomenei", — po trečiadienį vykusio susitikimo su VSD vadovybe ir kolegija sakė prezidentas.

Visuomenę supažindinti su parlamentinio tyrimo medžiaga jam pasibaigus siūlė ir kai kurie opozicijai atstovaujantys parlamentarai.

Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto (NSGK) pirmininko pavaduotojas Algis Kašėta prezidento siūlymą paviešinti tyrimo medžiagą vertina skeptiškai.

Pasak parlamentaro, dalies tyrimo medžiagos neleidžia viešinti įstatymai, o pateikus tik fragmentus galima sulaukti priešingo efekto, nei tikimasi — visuomenė esą būtų ne informuota, o dezinformuota.

„Skeptiškai žiūriu į tokią galimybę, nes išėmus daugelį dalykų, kurių negalima viešinti, bus matyti iškreiptas paveikslas, ir visuomenė gali susidaryti klaidingą įspūdį", — sakė A. Kašėta.

Kritiškai siūlymus paviešinti NSGK tyrimo medžiagą yra įvertinęs ir Seimo **Nukelta į 6 psl.**

Briuselis siūlys įdiegti ES „žaliąją kortelę"

Briuselis, sausio 10 d. („Reuters"/BNS) — Nepaisydama Europos Sąjungos (ES) valstybių narių savo darbo rinkose taikomų taisyklių ir nuostatų skirtumų, Europos Komisija (EK) ketina kiek vėliau šiais metais teikti pasiūlymą diegti bloko darbo rinkoje žaliąją kortelę.

ES žalioji kortelė, panaši į JAV atitikmenį, palengvins aukštos kvalifikacijos migrantų judėjimą 27 valstybes vienijančioje Europos Sąjungoje, rašo Briuselio elektroninis leidinys „The EU Observer".

„Mes rengiame konkretų pasiūlymą dėl kvalifikuotų darbininkų įleidimo ir numatome įvesti ES žaliąją kortelę", — teigė vienas Komisijos pareigūnas.

„Žalioji kortelė, kad būtų patraukli, galiotų visose 27 ES narėse", — sakė pareigūnas.

Komisija ketina pateikti pasiūlymą dėl ES žaliosios kortelės direktyvos antrąjį 2007 metų pusmetį. Direktyvos nuostatos dar rengiamos.

Tačiau, pasak „The EU Observer", šis pasiūlymas gali papiktinti ES nares, kurios ir anksčiau aršiai priešinosi ES kišimuisi į jų darbo rinkas.

Šiuo metu ES pirmininkaujanti ir savo žaliosios kortelės sistemą jau parengusi Vokietija yra viena iš labiausiai bendrai ES politikai teisėtos migracijos klausimais besipriešinančių valstybių narių. Pasak Berlyno, darbo rinka yra išskirtinis vidaus politikos klausimas.

E. Bagdonui — ambasadoriaus pareigos

Vilnius, sausio 10 d. (ELTA) — Nepaprastuoju ir įgaliotuoju ambasadoriumi Baltarusijoje siūlomas Užsienio reikalų ministerijos ambasadorius ypatingiems pavedimams Edminas Bagdonas. Taip nutarė trečiadienį posėdžiavusi Vyriausybė.

Lapkričio 30 dieną Turniškių skandale minimo E. Bagdono kandidatūrai pritarė Seimo Užsienio reikalų komitetas.

E. Bagdono kandidatūrai pasipriešino Seimo Užsienio reikalų komiteto pirmininko pavaduotojas konservatorius Audronius Ažubalis ir frakcijai „Tvarka ir teisingumas" (Liberalai demokratai) atstovaujantis Dailis Alfonsas Barakauskas.

A. Ažubalis apgailestavo, kad

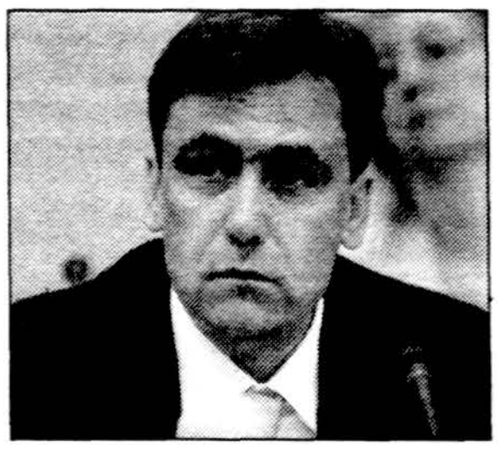

Edminas Bagdonas

Olgos Posaškovos (ELTA) nuotr.

Užsienio reikalų ministerija, teikdama E. Bagdono kandidatūrą, neatsižvelgė į Seimo patvirtintas laikinosios tyrimo komisijos išvadas.

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

**********ORIGIN MIXED ADC 604

S54 P1 GRATIS 020107

THE LIBRARY OF CONGRESS

EUROPEAN READING ROOM

SERIALS DIVISION

WASHINGTON DC 20540-4830

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 01-10-07

PERIODICALS

LIETUVIŲ TELKINIAI

BOSTON, MA

BOSTONO LIETUVIŲ BANKO 30 METŲ JUBILIEJUS

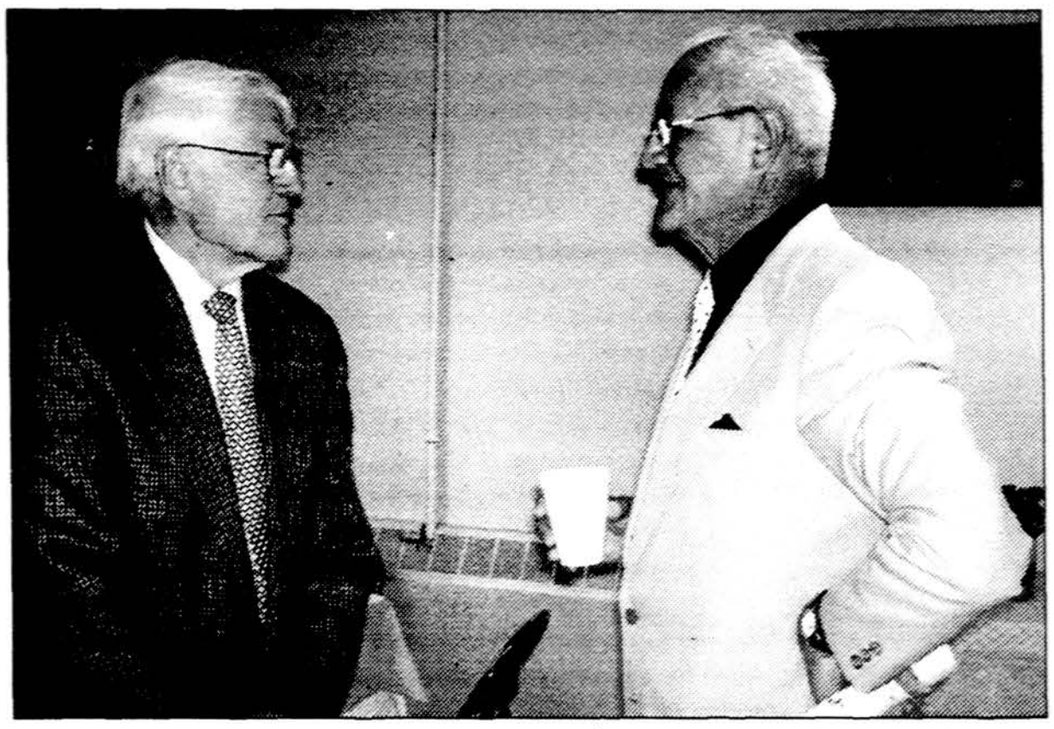

Bostono lietuvių kredito unijos „Taupa" iniciatorius inž. Romas Veitas (kairėje) su sol. Vytautu Mašalu.

2006 m. rugsėjo 30 d. Bostono lietuvių kredito unija „Taupa" lietuvių namuose atšventė savo įsikūrimo 30 metų jubiliejų.

Pilnai salėj lankytojų inž. Romas Veitas, vienas iš bankelio įkūrėjų, savo pranešime, prisiminė tas pirmąsias rūpesčių ir abejonių dienas, pilnas vilčių ir optimizmo, kad ilgainiui pasiektų bent 5 milijonų dolerių aktyvų sumą. Gero valdymo, patarnavimo ir lietuvių visuomenės pasitikėjimo dėka, „Taupa" augo ir klestėjo, ir šiandien viršija jau 16 milijonų dol. kapitalą!

Solistė muz. Lilija Turutaitė su sol. V. Mašalu Bostono lietuvių parapijos bažnyčioje.

Šarūnas Norvaiša, „Taupos" valdybos narys, organizavo ir pravedė šią šventę su puikiu pokyliu ir iš Toronto pakviestu Lilijos Turūtaitės ir Vytauto Mašalo duetu, kurie, ne tik atvežė puikų koncertą, bet ir palydėjo gerai nusiteikusius svečius šokių muzika. Kaip „Taupos" valdybos narys, Gintaras Čepas išsireiškė: „Mūsų publika labai linksmai sutiko šį jubiliejų".

Rytojaus dieną, sekmadienį, solistai giedojo šv. Mišiose, gražioje 108 metų senumo lietuvių bažnyčioje, dėl kurios ne per seniausiai teko kovoti, kad ji netaptų nusavinta.

Dalyvis

LOS ANGELES, CA

B. Brazdžionio paminėjimas

Š. m. vasario 4 d. Los Angeles Šv. Kazimiero lietuvių parapijos salėje yra ruošiamas poeto Bernardo Brazdžionio 100 metų gimimo sukakties paminėjimas ir jo pomirtinio eilėraščių rinkinio „Kas šviečia už tų visų galaktikų" sutiktuvės. Knygą paruošė rašyt. Petras Paliulionis, redagavo Vytautas Sventickas, išleido Lietuvos Rašytojų sąjungos leidykla Vilniuje.

Los Angeles lietuviai, susirinkę pernai gruodžio pradžioje vykusioje 42-oje literatūrinėje popietėje, skirtoje rašyt. Antanui Vaičiulaičiui, Šv. Kazimiero parapijos salėje.

PHILADELPHIA, PA

BAIGIAME SENUS, PRADEDAME NAUJUS METUS

Prieš nusileidžiant 2006 metų uždangai, gruodžio 29 d., Philadelphijos Lietuvių namų direktoriai nariams ir rengėjams suruošė šaunų pobūvį. Į šiais metais baigtą įruošti žemutinę salę susirinko apie 80 svečių draugiškai pabendrauti, pasigėrėti metų laikotarpyje atliktais remonto darbais bei pasidžiaugti lapkričio mėnesį vykusia sėkminga muge, sutraukusia rekordinį skaičių verslininkų ir gausius lankytojus. Lietuvių fondo parama ir gausių savanorių talka įruošta salė atrodė ypač įspūdingai. Ją šiam pobūviui išpuošė jaunimas, nes ruošėsi už kelių dienų salę naudoti jų ruošiamam Naujųjų metų sutikimui. Susirinkusius linksmino Stasio Telšinsko „vieno asmens" orkestras, o „Laisvės" choro vadovė Ilona Babinskienė vadovavo šokiams ir žaidimams. Dalyviai vaišinosi gausiais ir skaniais kinietiškais virtuvės (!) patiekalais ir šį kartą Lietuvių namų nemokamai teikiamais gėrimais. Kviečiant svečius atvykti buvo žadėta, kad šį kartą nebus kalbų ir aukų prašymo. Savo žodį lietuvių namų direktoriai išlaikė. Direktorių tarybos pirmininkas Timothy Dorr susirinkusius trumpai pasveikino su Šv. Kalėdomis ir artėjančiais Naujais metais, padėkojo už paramą ir talką Lietuvių namams, ir priminė, kad 2007 metams artėjant į pabaigą Lietuvių namai švęs 100 metų gyvavimo sukaktį. Kvietė ir toliau Lietuvių namų išlaikymą remti darbu bei aukomis.

***

Jaunimo pastangomis ruoštas 2007 metų sutikimas praėjo sklandžiai. Apie 60 jaunuolių Lietuvių namuose linksminosi prie „DJ" muzikos, ėjo ratelius, žaidė žaidimus. Pagrindinė šio renginio organizatorė buvo Dalia Dalkutė su gausiais talkininkais. Vaišes paįvairino lietuviška sriuba! Renginys išpildė Lietuvių namų vadovybės norą matyti mūsų jaunimą, besilinksminantį Lietuvių namuose.

***

Sausio 7 d., švenčiant Trijų karalių šventę, Šv. Andriejaus lietuvių parapijoje įvyko tradicinis kalėdinis koncertas. Programą atliko parapijos choras „Laisvė", vadovaujamas Ilonos Babinskienės, vietiniai lietuviai solistai Rasa Bobelytė–Brittain, Violeta Bendžiūtė ir Gabrielius Mironas. Vargonais akompanavo amerikietis George Akerley, kurio žmona Gintarė Gečytė dainuoja chore. Koncerto programą vėliau teks aptarti atskirai.

***

Sausio 14 d. Šv. Andriejaus parapijoje vykstančių 10:30 val. Mišių metu V. Krėvės lituanistinė mokykla ir Philadelphijos LB apylinkės valdyba paminės 1991 metų sausio 13 d. didvyrius, stojusius prieš sovietinius tankus ginti Vilniaus televizijos bokšto ir parlamento. Lietuviai kviečiami savuoju dalyvavimu Šv. Andriejaus bažnyčioje pagerbti Vilniaus didvyrių aukas, išgarsinusias Lietuvos laisvės siekį ir neabejotinai priartinusius Sov. Sąjungos subyrėjimą.

***

Sekmadienį, sausio 21 d., tuoj po lietuviškų šv. Mišių, Šv. Andriejaus parapijos salėje vyks metinė V. Krėvės mokyklos eglutė. Atsilankiusius mokinių tėveliai vaišins koldūnų pietumis, o mokiniai palinksmins trumpa su mokytojais sukurta programa. Veiks loterija. Pertraukęs pokalėdines atostogas su lietuviukais pasimatyti atvyks Kalėdų senelis su maišu dovanų. V. Krėvės mokyklos vadovybė, mokiniai bei jų tėvai kviečia visus dalyvauti ir paremti mokyklos pastangas.

***

Philadelphijos artumoje gyvenančius tautiečius prašome pasižymėti Lietuvos Nepriklausomybės švenčių — Vasario 16 ir Kovo 11 — minėjimo datą: **sekmadienis, vasario 25 d., Lietuvių namuose**. Minėjime dalyvauti yra pakviestas JAV–ėms naujai paskirtas Lietuvos ambasadorius Audrius Brūzga. LB apylinkės valdyba ir šį kartą tikisi tęsti nuo nepriklausomybės atkūrimo pradžios įsipilietinusią tradiciją: pirmuoju naujai paskirto Lietuvos ambasadoriaus lankomu lietuvių telkiniu būna Philadelphijos miestas, JAV nepriklausomybės lopšys ir pirmoji JAV sostinė.

Alg. Gečys

DRAUGAS
(USPS-161000)
THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.
Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284
Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.
Subscription Rates: $120.00.
Foreign countries $135.
Postmaster: Send address changes to
Draugas - 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.
Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.
Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV
Metams$120.00 • 1/2 metų $65.00
• 3 mėn.$45.00
Kanadoje ir kitur (USD)
Metams$135.00 • 1/2 metų $70.00
• 3 mėn.$60.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:
JAV
Metams$70.00 • 1/2 metų $53.00
• 3 mėn.$35.00
Kanadoje ir kitur (USD)
Metams $80.00 •1/2 metų $70.00
• 3 mėn.$40.00
Užsakant į Lietuvą:
Oro paštu
Metams $600.00 • 1/2 metų $300.00
Reguliariu paštu
Metams $120.00 • 1/2 metų $66.00
Tik šeštadienio laida oro paštu
Metams$190.00 •1/2 metų$100.00
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu
Metams $68.00

Vyriausia redaktorė – Danutė Bindokienė
redakcija@draugas.org
Administratorius
administracija@draugas.org
Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis
• Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas:
rastine@draugas.org
skelbimai@draugas.org

ARTIMA ISTORIJA IR JAUNI ŽMONĖS

VYTAUTAS VOLERTAS

Išauga laukinė obelaitė vidury laukų, pavasariais kukliai žydi, bet jos vaisiais žmogus nesidžiaugia. Kieti ir rūgštūs, net burną sutraukia. O jei kas būtų įskiepijęs jos jaunam liemenėly kultyvuotos obels šakelę? Išaugusią visi žinotų ir ją mielai prižiūrėtų.

Lietuvoje mokyklose dirba ir vyresnieji pedagogai, sovietmety žinias įgiję. Dirba ir jų gražus jaunimas, pedagogikai tėvų kartos paruoštas. Žinių jie turi pakankamai, nors specifinės, su jų kraštu surištos informacijos stokoja.

Kas Lietuvoje vyko prieš 1940 metus? Kodėl jos istorijoje vėliau sukilo vėjai? Kas buvo tos nesuprantamos kelionės į Sibirą? Kodėl tvartuose, laukuose, miškuose atsirado slėptuvės, kuriose lindėjo jauni vyrai? Kodėl jie kovojo prieš bolševikus ir net Raudonąją armiją? Kodėl juos, nužudytus, mėtė po turgaus aikštes, skandino šuliniuose, pakasinėjo dirvonuose?

Šiandieniniai mokytojai gal girdėjo gandus, kad taip buvo, tik niekas jiems neišsakė, kodėl taip buvo. Vyresnieji komunistinėse mokyklose, net aukštosiose, apie tai nesimokė, iš slapta atėjusių gandų patikimo vaizdo nesusidarė. Pagaliau net kai kurie šiandieniniai istorikai šneka ir vienaip, ir kitaip. Kaip šitą praeitį perduosi būsimiems mokytojams? Ką sakysi klasėje vaikams, jei pats nežinai? O tinkamos literatūros ir vadovėlių arba visai nėra, arba jų tiražas saujelėmis nusakomas. Net mokytojams stinga, o mokiniams ir visai nėra. Be to, knygynuose kainuoja nemažai pinigų.

Teisingai nusiskundžiama, kad tautinis auklėjimas Lietuvoje užmirštas, kad kartais apie mažumų istorijas klasėse kalbama daugiau kaip apie lietuvių. Ar tai kaltas pilietiškumas? Juk valstybėje, kurioje aštuoniasdešimt procentų piliečių yra tos pačios kilmės, tautiškumas yra pilietiškumo pagrindas. Ar savos tautos reikalų nemėgo socialdemokratai, konservatoriai, krikščionys demokratai? Kuri partija — pasisakykite — nukišo mokyklų programas kampan? Gal ne viena kuri partija, bet visų partijų ir be partijų bailiai liberalai, kad jų nepapeiktų globalinio nacionalizmo kaizeriai. Viena tautybė ir viena valdžia pasaulyje, ein Volk und ein Fuehrer in der ganzen Welt. Tai naujasis liberalų nacionalizmas.

Suprantama, kad šalia globalinio nacionalizmo daug lemia ir pačioje pradžioje minėtas mokytojų pasiruošimas bei tinkamos literatūros stoka, kad tautinis auklėjimas Lietuvos mokyklose nėra pakankamas. Tačiau negalima leisti, kad jaunimas išaugtų laukinėmis obelimis, kad nuo jo vaisių surūgštėtų visas valstybės ir tautos gyvenimas. Ar jaunimo tautinis ir moralinis auklėjimas neturi jokio ryšio su emigracija, žvėrišku gobšumu, nepažabota elgsena (girtuokliavimas, plėšikavimai, muštynės, tinginystė, vandalizmas)? O grubumas, tautinės savigarbos stoka, akiplėšiškumas, kriminaliniai nusikaltimai užsieniuose? Laikas į tai atkreipti dėmesį, nors visos vyriausybės šiuos klausimus svarstė kabinetuose ir nieko nedarė. Tarškalų ir barškalų herojai.

Jaunimo paruošimui nei viena vyriausybė nenorėjo — ar nemokėjo — rasti tinkamo metodo. Net sudarė priešingą įspūdį; juo toliau liksime nuo savos tautos ir jos istorijos, tuo bus geriau. Ar tai sekuliaraus globalizmo įsakas? O gal vyriausybės ne tiek globalizmui pakluso, kiek neturėjo pakankamai išminties rasti kūrybingumu pagrįstus auklėjimo metodus.

Bet yra kūrybingų ir ištvermingų žmonių, nežinomų ir negirdėtų vyriausybėms. Jie sugeba ir pasitiki savo jėgomis. Išeivijoje, toli nuo Lietuvos, New York miesto šešėly gyvena chemikė Rožė Šomkaitė ir medicinos daktarė Nijolė Bražėnaitė-Lukšienė-Paronetto. Jos atėjo savanoriškai talkinti Tautos fondui, pasiryžusiam padėti Lietuvos mokykloms. (Iki šiol Tautos fondas „įdukrino" 250 Lietuvos mokyklų.) Abi daktarės atkreipė dėmesį į literatūros stoką mokyklose ir šokosi pagalbon, ypač papildant bibliotekėles mūsų vėlyvosios istorijos literatūra. Varguolė vėlyvoji Lietuvos istorija tarsi nelaimingu atsitiktinumu mokyklose yra pamiršta.

Rožė Šomkaitė

Nijolė Bražėnaitė-Lukšienė-Paronetto

Šių dviejų moterų dėmesys kaupiasi ties 1,500 mokyklų (pagal rajonų duotus mokyklų sąrašus), pradedant pagrindinėmis ir baigiant universitetais. Artimiausias reikalas yra paprastutis ir suprantamas be aukšto intelekto: kiekvienai tų mokyklų parūpinti bent po vieną egzempliorių knygų: „Partizanai", „Dzūko dienoraštis", „Žuvusiųjų prezidentas", „Tuskulėnai" ir dar poros kitų, jau spausdinamų. Tai Lietuvos rezistencijos literatūra, partizanų aukos vaizdai, tautos dvasinė atspara. Veiklos pirmoji mintis, atėjusi iš dr. R. Šomkaitės, susilaukė dr. N. Bražėnaitės pritarimo.

Duoti mokykloms knygas? Bet kur jas imti? Iniciatorės leidosi į derybas su minėtų knygų leidyklomis. Kai kurios sutiko šiam tikslui kainą nukirsti net trečdaliu. Tai džiugu. Bet kai reikia didelio skaičiaus egzempliorių? Juk visoms mokykloms susidaro apie šimto tūkstančių litų suma. Kur ją rasti?

Abi daktarės kreipėsi į Amerikoje (JAV) tvirtai ir jau daugel metų esančią išeiviją. Tautos fondas, pirmasis šios minties rėmėjas, nepagailėjo tūkstančių. Nepagailėjo kelių tūkstančių Religinė šalpa, Kazicko fondas, iš Kalifornijos Markevičiaus fondas. O štai iš tos pačios Kalifornijos prieš šventes vėl atėjo arti dešimties tūkstančių čekis iš kuklaus, savo gimtos šalies Lietuvos ir jos žmonių nepamiršusio, asmens.

Dr. R. Šomkaitė šiam tikslui pinigų prašė ir prašo laiškais, atsišaukimais, kreipimaisis susirinkimuose, gegužinėse, bičiulių susibūrimuose. Knygos mokykloms, aišku, bus rastos. Bet kaip jas išskirstyti po visą Lietuvą? Paštu siųsti? Pasiuntiniais išvežioti? Tai vėl pinigai. Bet yra Valstiečių laikraščio Kaimo vaikų fondas. Tai jis ryžosi šį darbą atlikti. Tuo būdu naudingam ir kūrybingam tikslui aukojusių pinigai eina tik knygoms įgyti, nėra jokių kitokių išlaidų. Jokių kitokių. Važinėjimą, paštą, telefonus padengia pačios dr. Rožė ir dr. Nijolė, sumaniusios šį planą, dirbančios ir nemažai pačios finansuojančios.

Lietuvos Švietimo ministerijai turi būti malonu, kad atsiranda savanorių talkininkų, jaunimui padedančių pažinti Lietuvos tragiškai lemtingą ir netolimą istoriją. Kovojusiųjų kraujas įsigėrė žemelėn, bet aukos palikti ženklai nuo Lietuvos skliauto nenyks. Jų neužstos nei niekšiška korupcija, nei melas ar išdavystė. Tie ženklai — tai Vasario šešioliktosios idealizmo tąsa. Didelė pagarba šį darbą pradėjusiems, jį vykdantiems, ypač dr. Rožei ir dr. Nijolei, visuomenėn atnešusioms šią mintį.

Kur Lietuvos vyriausybių kūrybinės mintys? Kur priešiškumo drėbsniais vienos partijos kitai kunkuliuojančio siautulio išradingumo ženklai? Riedėjimas pakalnėn, išminties nenaudojant, stumia prie prarajos. Kiek dar liko iki šios kelionės galo?

DANUTĖ BINDOKIENĖ

„Kas čia dvokia?"

Teroristų išpuolių New York mieste ir kitose JAV vietovėse padaryta fizinė žala jau beveik išnykusi: ką buvo galima nugriauti, nuvalyti, pataisyti ar perstatyti — atlikta. Žuvusieji (kiek jų buvo įmanoma griuvėsiuose rasti) palaidoti, apgailėti, jiems pastatyti paminklai. Gyvenimas, rodos, grįžo į normalesnes vėžes. Arba bent taip iš pažiūros atrodo. Bet ar iš tikrųjų kuomet didmiesčių gyventojams bus sugrąžintas nerūpestingas ir saugus jausmas, kuriuo amerikiečiai taip džiaugėsi ir didžiavosi prieš lemtingąją 2001 m. rugsėjo 11 d.? Tai klausimas be atsakymo...

Ne kartą ir ne dešimt per tuos kelerius metus Amerikos miestai buvo perspėti apie galimus naujus teroristų išpuolius. Nuo jų apsisaugoti ir visokiems kitiems netikėtumams besiruošiant išleista daug milijardų dolerių ir atsisakyta net kai kurių laisvių bei patogumų. Ir vis saugumo vardan. Negana to, kiekvienas keistesnis, neišaiškinamas reiškinys ar įvykis, į kurį anksčiau niekas nebūtų kreipęs dėmesio, žmones pripildo nerimu, baime, suardo įprastą kasdienybės rutiną, o atitinkamų apsaugos įstaigų pareigūnai, persirengę specialiais drabužiais, skuba tirti to įtartino įvykio, nors tai būtų tik netyčia oro uoste ar geležinkelio stotyje paliktas ryšuliukas, ant gatvės grindinio pabirę kažkokie „milteliai", koks nevykęs nesubrendėlių pokštas, arba, kaip šiomis dienomis atsitiko Austin, TX, miesto gatvėse rastos kelios dešimtys negyvų paukštelių...

Todėl nereikia stebėtis, kad šią savaitę ne tik Manhattan, bet nemaža New York miesto dalis sujudo lyg neatsargiai užgautas skruzdėlynas, kai ore pasklido kažkoks nemalonus kvapas. „Kas čia dvokia?" — vienas kitą klausinėjo niujorkiečiai, užsiėmę nosis ir įsitikinę, kad teroristai paleido kažkokias pavojingas dujas ar kitas nuodingas medžiagas. Juk apie tokią galimybę Amerika ne kartą buvo perspėta...

Bematant sustojo požeminiai traukiniai, ištuštėjo mokyklos, didieji dangoraižiai, kai įstaigų darbuotojai galvotrūkčiais stengėsi iš jų pasitraukti. Miesto gatvėmis kaukė ugniagesių sirenos, greitosios pagalbos mašinos, policija... Nors niekas negalėjo paaiškinti, iš kur atsirado tas nemalonus kvapas, besisklaidantis aplink dangoraižius pačiame didžiausiame Amerikos mieste, bet visi vieningai sutiko: „oras nosį riečia"...

Kelias valandas situacija, kol tas šlykštus kvapas pagaliau išsisklaidė, be abejo, niekam nebuvo juokinga. Visgi buvo prisiminta, kad „keisti kvapai New York mieste" nėra naujiena. Jie ir anksčiau paslaptingai atsirasdavo, o dar paslaptingiau išnykdavo. Pvz., 2005 metų rudenį visas miestas „pakvipo" tarytum klevų sulos sirupu. Kvapas pasikartojo tų pat metų žiemą, o vasaros metu mieste taip pat buvo jaučiamas neatpažintas, nemalonus kvapas. Nė vienu atveju tų „kvapelių" priežastys nebuvo surastos. Kol kas nežinomas ir šią savaitę suuosto dvokimo šaltinis. Miesto meras Michael Bloomberg mano, kad reikėtų kaltinti kaimyninę New Jersey valstiją, bet jis taip pat jokių konkrečių kaltės įrodymų neturi. Viena aišku, smarvė, nors ir labai nemaloni, niekam per daug nepakenkė: tyrimai parodė, kad tai ne gamtinės dujos, ne kažkokie cheminiai „ginklai" ar kiti kenksmingi chemikalai. Dvokimą ilgainiui išsklaidė vėjai ir niujorkiečių panika nuslūgo — iki kito karto...

Kalbant apie kvapus, istorikai tvirtina, kad Čikagos miesto vardas yra kilęs iš senųjų Amerikos gyventojų — indėnų žodžio, kuris reiškia „nemalonų kvapą". Esą šiose vietovėse, Michigan ežero pakrantėse, augę daug laukinių svogūnų, taigi visa apylinkė buvo tais svogūnais „pakvipusi". Niujorkiečiai savo didmiesčiu visuomet didžiuojasi ir į Čikagą žiūri „pro akinių viršų", vadindami ją „antruoju miestu". Nepaisant savo „aromatingo vardo" kilmės Čikaga visgi yra saugesnė, švaresnė ir už New York, ir už daugelį kitų JAV didmiesčių.

NEIŠLAIKYTAS DEMOKRATIJOS EGZAMINAS...

Po 1918 m. Lietuvos nepriklausoma valstybė gyvavo tik 22 metus, bet tas istorinis laikotarpis buvo ir labai audringas, ir nevienareikšmiškai vertinamas. Nemaža dalimi dėl to kalti 1926 m. gruodžio – 1927 m. balandžio mėnesių įvykiai, kai, po aštuonerius metus trukusios gležnos demokratijos raidos, valstybės valdymą karinės jėgos priemonėmis perėmė autokratinė valdžia.

Taigi, prisimename prieš aštuoniasdešimt metų, 1926 metų gruodžio 17-osios naktį, įvykusį valstybės perversmą, po kurio valstybės prezidentu tapęs Antanas Smetona valdė šalį iki pat sovietinės okupacijos 1940 m. be parlamento ir perrinkimo.

Tuomet, 1926 m. buvo įvykę eiliniai Seimo rinkimai, kuriuose nė viena politinė partija negavo pakankamos daugumos, kad galėtų viena sudaryti Vyriausybę. Krikščionys demokratai gavo 32 mandatus, valstiečiai – liaudininkai – 22, socialdemokratai – 15, tautininkai ir ūkininkų partija – 5. Dar 7 vietas trečiajame Seime gavo Lietuvos tautinės mažumos, o iš neseniai prisijungto Klaipėdos krašto į Seimą buvo išrinkti 6 atstovai.

Būtent tautinių mažumų (žydų ir lenkų) atstovų parėmimu 1926 m. Vyriausybė buvo sudaryta iš valstiečių liaudininkų ir socialdemokratų, o ministru pirmininku tapo (jau antrą kartą) teisininkas Mykolas Šleževičius.

Seimo dauguma prezidentu išrinko 60-metį dr. Kazį Grinių, kuris buvo V. Kudirkos bendražygis, „varpininkas", priklausė liaudininkų partijai.

Iki to laiko trukęs dešiniųjų – krikščionių demokratų – valdymas baigėsi kartu su 1926 m. birželį įvykusiais rinkimais. Norėdami įsiteikti kairiesiems, valstiečiai liaudininkai pravedė amnestijos įstatymą ir paleido apie 140, trejus metus iškalėjusių, uždraustos komunistų partijos agitatorių.

Kraštutiniausieji kairieji elementai pajuto savo jėgą ir ėmė organizuoti mitingus bei demonstracijas Kaune ir provincijoje. Demonstrantai ir mitingų dalyviai nesivaržydami šaukė į kovą su „buržujais" ir jų pakalikais – policija, studentų tautinėmis organizacijomis. Lietuvių tarp kairiųjų buvo nedaug: ne veltui mitinguose šūkavo rusiškai ir dainavo internacionalą bei žydiškas dainas. Maža to, komunistų agitatoriai ėmėsi organizuoti darbininkų kovos grupes arba darbininkų miliciją, neva savo ir profsąjungų būstinėms nuo užpuolimų apginti.

Tam tikru pretekstu tapo ir lapkričio 7-osios, sovietinės revoliucijos dienos paminėjimas. Buvo plačiai skleidžiamas mitas apie SSRS – darbininkų valstybę – demokratiškiausią pasaulyje. (Kokia SSRS buvo 1926 metais dabar gerai žinome: po Lenino mirties Stalinui tapus vienvaldžiu diktatoriumi, įvedusi karinio komunizmo režimą ir sunaikinusi bet kokius tikrosios demokratijos institutus).

Krikščionys demokratai Seime kaltino Vyriausybę, kad ji nekovoja su bolševizmo plitimu šalyje ir kartu daro dideles nuolaidas tautinių mažumų, pirmiausia, lenkų pretenzijoms, ir ragino ją atsistatydinti.

Tokią įtemptą priešpriešos situaciją ypatingai paspartino lapkričio 21 d. studentų mitingas Karo muziejaus sode, surengtas kaip atsakas komunistų mitingams. Studentai leidimą mitingui buvo gavę, bet eitynėms – ne. Tačiau po mitingo studentai susirikiavo ir iššygiavo į Laisvės alėją, pasukdami Rotušės link. Raitoji policija užstojo demonstracijai kelią ir juos ėmė sklaidyti. Kilo susidūrimas, nukentėjo abi pusės ir keliolika studentų buvo suimti.

Aišku, po tokios atomazgos apkaltinti buvo socialdemokratų vadovai, pirmiausia vidaus reikalų ministras Vladas Požėla: komunistams viską leidžia, o tautišką jaunimą muša ir arkliais mindo. Įtampa Seime nuolat augo, juo labiau, kad buvo svarstomas 1927 m. valstybės biudžetas. Laikraščiuose pasirodė žinutės, kad, neva, Kapsukas ir Angarietis (komunistų vadai, veikę iš SSRS teritorijos) jau atvykę į Kauną ir vadovaus revoliucijai.

Perversmą suorganizavo kariškiai. Praktiškai jį atliko aviacijos kapitono A. Mačiuikos vadovaujama jaunų karininkų grupė su pavaldžiais kariais. Oficialiai perversmo vadovu prisistatė pulkininkas Povilas Plechavičius. Gruodžio 17-osios naktį jie užėmė centrinį paštą, suėmė Vyriausybės narius, nutraukė Seimo posėdį (3-ą valandą nakties – Seime dar buvo svarstomas biudžetas!), namų areštu sulaikė valstybės prezidentą K. Grinių, kuris tą dieną šventė savo 60-metį.

Tačiau kariškiai jokios diktatūros nesiekė. Jie tik pareikalavo K. Griniaus atsistatydinimo, o į prezidento postą pasiūlė tuometinį tautininkų partijos vadovą, Seimo atstovą Antaną Smetoną.

Formaliai viskas buvo atlikta teisėtai. Tiesa, valstiečiai liaudininkai ir socialdemokratai Seimo posėdyje gruodžio 19-ą d. nedalyvavo, bet likusiųjų balsų pakako perrinkti Seimo pirmininką bei išrinkti A. Smetoną valstybės prezidentu.

Krikščionių demokratų partija palaikė K. Griniaus pakeitimą A. Smetona, tačiau pareikalavo, kad jis paleistų trečiąjį Seimą ir per tris mėnesius paskelbtų rinkimus į ketvirtąjį. A. Smetona pradžioje sutiko, bet pažado netesėjo.

Mat, tautininkai, jo partija, neturėjo nei gausaus rėmėjų būrio, nei didesnio populiarumo šalyje. Kur kas didesnės buvo krikščionių demokratų pajėgos ir tradicinis jų palaikymas. Todėl, motyvuodamas, kad valstybės raidai ir tvarkai partijų kova tik trukdanti, A. Smetona 1927 m. balandį uždraudė visas partijas, jų tarpe ir LKDP. Partijoms vėl veikti buvo leista tik po 12-os metų.

Tuometinėje Europoje Lietuva nebuvo pirmoji ar paskutinioji valstybė, demokratijos raidą pakeitusi „tvirtos rankos" valdymu. Jau iki 1926-ųjų metų Italijoje, Ispanijoje, Vengrijoje, Bulgarijoje, Lenkijoje valdė „tautų vadai", kokiu vėliau buvo tituluojamas ir A. Smetona.

Bet A. Smetonos jokiu būdu negalima statyti į vieną gretą su fašistinių partijų vadovais: toks jis niekada nebuvo.

Iš istorijos perspektyvos šiandien truputį gaila, kad tada, prieš 80 metų, demokratinės partijos nejautė grėsmės iš didžiojo kaimyno pusės, nesuprato komunistų veikimo klastingumo, net nematė reikalo susitarti pavojaus valstybei akivaizdoje. Juk sulaikyti kokius 400 ar 500 komunistų, svetimos valstybės inspiruotų „revoliucijai" įvykdyti, šalies policija tikrai galėjo ir privalėjo.

Jeigu tai būtų padaryta, šiandien nereikėtų kaltai atsiprašinėti dėl prieš 80 metų neišlaikyto demokratijos egzamino.

Julius Beinortas,
Kovo 11-osios Akto signataras

DIDŽIOJI BRITANIJA

Lietuvių Katalikų centro — „Židinio" 2006-ųjų KRONIKA

Kas antra savaitė visus metus Aušros Vartų Marijos „Židinio" koplyčioje Nottinghame Šv. Mišias aukojo kun. Petras Tverijonas (London).

Vasario 16-osios ir Kovo 11-osios paminėjimas Nottinghame, dalyvaujant Lietuvos Respublikos ambasadoriui JK Aurimui Taurantui. Šv. Mišios už Lietuvą ir kun. dr. Vytauto Briliaus paskaita apie Lietuvos Katalikų Bažnyčios vaidmenį, išsilaisvinant Lietuvai iš Sovietų okupacijos. Lietuvos valstybės apdovanojimo įteikimas Antanui Petkevičiui, Wolverhampton.

Kovo 11-osios paminėjimas Cardiffe, „Židinio" iniciatyva organizuotas Garbės Konsulo Anthony Packer. Kun. dr. Vytauto Briliaus paskaita apie Lietuvos Katalikų Bažnyčios reikšmę išsilaisvinant Lietuvai iš Sovietų okupacijos (anglų kalba).

Šv. Velykos „Židinyje", šv. Velykų mišias aukojo mons. dr. Gintaras Grušas, Lietuvos Vyskupų konferencijos sekretorius (Vilnius).

Birželio 18-oji kun. dr. Stepono Matulio, MIC, mirties trečiosios metinės Nottinghamo St. Barnabas katedroje. Šv. Mišias anglų ir lietuvių kalba aukojo kun. dr. Vytautas Brilius, MIC. Po mišių Didžiosios Britanijos Lietuvių Katalikų bendrijos pirmininko Stepono Vaitkevičiaus suruoštas priėmimas kviestiniams svečiams „Židinio" kiemelyje, dalyvaujant Kolumbo Riteriams (Knights of Columbus, Peterborough).

Gruodžio 9 d. „Židinyje" šv. Mišias už mirusio Nottinghamo lietuvių pirmininko Juliaus Damaševičiaus sielą, dalyvaujant Lietuvos Respublikos ambasadoriui Vygaudui Ušackui, aukojo kun. Linas Sipavičius, MIC (Marijampolė) ir kun. Petras Tverijonas (London).

Šv. Kalėdos „Židinyje". Piemenėlių ir šv. Kalėdų ryto Mišias aukojo kun. Jonas Cikana (Roma).

Esame labai dėkingi kun. Petrui Tverijonui ir kun. dr. Vytautui Briliui, MIC, Lietuvos Marijonų vienuolijos vyresniajam, visiems kitiems jų pakviestiems kunigams.

Taip pat esame nuoširdžiausiai dėkingi Linui Jusiui, Benui Rameliui, Antanui Petkevičiui, Stanislovui Štarkai, Genei Ivanauskienei, Marytei Žemaitienei, Genutei Juozelskiei, Danieliui Gintui, Felei Damaševičienei, Anelei Važgauskienei ir kitiems visiems nuolatiniams Židinio talkininkams ir rėmėjams.

Dėkojame visiems Nottinghamo universiteto studentams, kurie jungėsi į „Židinio" veiklą, visų pirma Indrei, Gabrielei, Giedrei, Marijui ir Giedriui, kurie visada, kai tik studijų laikas leisdavo, stengėsi dalyvauti šv. Mišiose ir susitikimuose.

Esame dėkingi Lietuvos ambasadoriams Didžiojoje Britanijoje — Aurimui Taurantui ir Vygaudui Ušackui — už parodytą dėmesį bei jungimąsi į „Židinio" veiklą, o taip pat visiems, dalyvaujantiems Šv. Mišiose ir susitikimuose.

Dr. Darius Furmonavičius
Didžiosios Britanijos Lietuvių katalikų bendrijos sekretorius

LIETUVAI PRIEŠIŠKIAUSIOS VALSTYBĖS

Lietuvių įsitikinimu, priešiškiausios Lietuvai yra jos kaimynės Rusija ir Baltarusija. Tai parodė pilietinės visuomenės instituto (PVI) užsakymu visuomenės nuomonės ir rinkos tyrimų centro „Vilmorus" atlikta gyventojų apklausa. Paprašyti pasakyti, kurios penkios šalys yra nedraugiškiausios, priešiškiausios nusiteikusios Lietuvos atžvilgiu, net 61,5 proc. gyventojų nurodė Rusiją, o 50,2 proc. — Baltarusiją. Šių dviejų valstybių draugiškumu abejoja ypač didelė lietuvių visuomenės dalis. Kitas šalis priešiškomis Lietuvai laiko vos po kelis procentus lietuvių Lenkiją — 7,4 proc., Vokietiją — 6,8 proc., Prancūziją — 6,3 proc., Iraką — 6,0 proc. Izraelį — 5,9 proc., Estiją ir Iraną po 4,9 proc., JAV — 4,6 proc. Visuomenės geopolitines nuostatas tiriančių PVI ekspertų nuomone, šie duomenys rodo, kad Lietuvos piliečiai iš esmės mato tik vieną išorinės grėsmės šaltinį — nedemokratiškus Rusijos ir Baltarusijos režimus.

Skirtingos kilmės ir skirtingų politinių pažiūrų lietuviai nevienodai vertina Lietuvos draugus bei priešus. Tik 40 proc. rusų kilmės ir 39 proc. lenkų kilmės lietuvių teigia Rusiją esant priešišką Lietuvai. Baltarusiją nedraugiška šalimi laiko atitinkamai 38 proc. ir 37 proc. šios kilmės respondentų. Tuo tarpu net 66 proc. lietuvių kilmės piliečių mano, kad Rusija yra priešiška Lietuvai, kad tokia yra Baltarusija, teigia 53 proc.

Didžiausią grėsmę iš Rusijos ir Baltarusijos mato Tėvynės sąjungos rėmėjai: net 84 proc. jų nedraugiška šalimi laiko Rusiją, 66 proc. — Baltarusiją, 13 proc. — Lenkiją, 11 proc. — Vokietiją. Rusijos ir Baltarusijos priešiškumą Lietuvai pabrėžia ir socialdemokratų šalininkai: 66 proc. jų nedraugiška valstybe laiko Rusiją, 57 proc. — Baltarusiją. Mažiausiai priešiškas Lietuvai Rusiją ir Baltarusiją mano esant Darbo partijos rėmėjai: atitinkamai 44 proc. ir 33 proc. Kur kas labiau už kitus piliečius Rusiją nedraugiška šalimi laiko jaunimas — asmenys iki 29 metų (68 proc.), aukštąjį išsilavinimą turintieji (68 proc.) didesnes pajamas (per 701 litą šeimos nariui) gaunantys gyventojai (72 proc.), moksleiviai ir studentai (73 proc.).

PVI ekspertai primena, kad draugiškiausiomis Lietuvai šalimis lietuviai laiko kaimynes Latviją ir Lenkiją. Prašomi pasakyti, kurios penkios šalys yra geriausi Lietuvos draugai ir sąjungininkai, net 61 proc. apklaustųjų nurodė Latviją, o 53 proc. — Lenkiją. 45 proc. gyventojų teigė, kad draugiškiausia Lietuvai esanti Estija. Lietuvių simpatijos šioms trims valstybėms yra ypatingai stiprios.

„XXI amžius", 2006 m. Nr. 20

PRADĖTAS LEISTI TIKRASIS „LIETUVOS AIDAS"

MINDAUGAS PELECKIS

Pernai Didįjį šeštadienį dienos šviesą išvydo pirmasis dar sykį atnaujinto „Lietuvos aido" numeris. Tikrojo „Lietuvos aido", nes tas, kurį leidžia prieštaringai vertinamas verslininkas Algirdas Pilvelis, pasirodo, yra nelegalus: 2005 metais UAB „Lietuvos aidas" paskelbus bankrotą, buvusiems darbuotojams įsiskolinęs milijonierius „Lietuvos aidą" pradėjo leisti kaip UAB „Trakų spaustuvė" laikraštį, nors laikraščio vardas nebuvo užregistruotas Valstybiniame patentų biure. Ne vienas buvęs A. Pilvelio darbuotojas atlyginimą bandė atgauti per teismą, ne sykį kreipėsi pagalbos į kitus teisėtvarkos organus, Darbo inspekciją. Sujžūlėta iki tiek, kad A. Pilvelis vengė atsiskaityti, net turėdamas Teismo sprendimą, o neteisėtai leidžiamo laikraščio puslapiuose apstu pamokymų visiems, taip pat ir Lietuvos Respublikos vadovams, teisėtvarkos institucijoms bei pastovių deklaracijų, jog tik jis vienintelis teisingas, lietuviškas ir neklystantis.

Tuo tarpu naujasis „Lietuvos aidas", bent jau pirmasis jo numeris, nepanašus į A. Pilvelio leidžiamą laikraštį, kuriame dažnai neapsieinama be paties savininko portretų bei per visą puslapį spausdinamų jo eilėraščių, apsiribojama ne autorinėmis (nes autorių beveik nebeliko), o iš vienos naujienų agentūros paimtomis naujienomis.

Žurnalisto Antano Ališausko redaguojamas naujasis „Lietuvos aidas" Kristaus Gimimo šventę pasitinka 12 puslapių spalvotu leidiniu, kuriame – pasikalbėjimas su Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininke Regina Narušiene, straipsniai apie aistras dėl emigracijos, Šiaulių universiteto rektoriaus rinkimų intrigas, Vilniaus savitumo ir autentikos puoselėjimą, čia spausdinama *pro memoria* „Lietuvos aido" steigėjui ir pirmajam redaktoriui, Lietuvos Respublikos prezidentui Antanui Smetonai, taip pat pasikalbėjimas su dar prieš karą laikraštį platinusiu Zigmantu Laurinaičiu, atviras laiškas premjerui Gediminui Kirkilui, kuriame džiaugiamasi jo iniciatyva skatinti žurnalistus nepamiršti aštrios plunksnos ir kt.

Prisiminkime – pirmojo „Lietuvos aido" tiražas siekė 90,000 egz., nuo 1935 m. jis buvo leidžiamas dviem laidomis (rytine ir vakarine), o vėl pradėjus jį leisti 1990-aisiais, vos po poros metų dienraščio tiražas pakilo iki 103,000 egz. Tuo metu tai buvo populiariausias Lietuvos laikraštis.

„Kurį laiką išliks unikali situacija, — Redakcijos skiltyje pažymi vyriausiasis redaktorius Antanas Ališauskas, — laikraštis tuo pačiu pavadinimu bus leidžiamas dviejų kolektyvų, iš kurių tačiau tik vienas, t. y. mes, būsime teisėti leidėjai. 'Lietuvos aidas' vėl stengsis pateisinti valstybės laikraščio vardą ir bus visų piliečių laikraštis".

Įdomi detalė – naujasis „Lietuvos aidas" spausdinamas Lenkijos spaustuvėje. Nuo sausio 2-osios jis leidžiamas kiekvieną dieną, išskyrus sekmadienį ir pirmadienį, žadama, kad apimtis padidės iki 24 puslapių. O redakcijos metrikoje – net šešios tų pačių žurnalistų, kurie buvo „Lietuvos aido" darbuotojais, jį atnaujinus po nepriklausomybės paskelbimo, pavardės.

St. Petersburg, FL Lietuvių klubo pirmininkė Loreta Kynienė sveikina svečius susirinkusius į bendras šv. Kūčias, gruodžio 24 d.
Elvyros Vodopalienės nuotr.

NACIŲ PRAGARE

Kalinio Nr. 40627 išgyvenimai nacių koncentracijos stovyklose 1941—1945

JONAS GRIGOLAITIS

Nr. 42

Kitą kartą mus vėl sujaudino nepaprasta egzekucija. Vienas vyrukas buvo iš kariško odinio krepšio išsipjovęs porą puspadžių. Supjaustytasis krepšys buvo pakabintas ties kartuvėmis prie pastatytos lentos, kaip corpus delicti. Mes nustebome, pamatę prie kartuvių pastatytą dar ir plakimui suolą. Dar labiau nustebome išgirdę Himmlerio pasirašytą mirties sprendimą, kuriame buvo pasakyta, kad kariamasis nusikaltęs karo sabotažu, nes supjaustęs odinį krepšį su tikslu pakenkti apsigiklavimui. Dėl to jis baudžiamas taip: įkirsti 50 rykščių ir pakarti.

Nuteistąjį pririšo prie plakamojo suolo ir tada liepė suimtiesiems, kurie dirbo krematoriumo komandoje, nuteistąjį mušti. Kiekvienas turėjo mušti po penkis kirčius. Nuteistasis įsikišo kepurę į burną, sukando ir tyliai iškentė kirčius. Tada jis pats, nors vos bepaėjo, užlipo ant kartuvių.

Vienas olandas teisininkas, kuris stovėjo prie pat vartų, išgirdęs mirties sprendimą, nebesusivaldė ir balsiai sušuko:

— Tai yra pasibaisėtina!

Tuojau prie jo prišoko stovyklos viršininkas ir pradėjo mušti į veidą. Tada jį nusivedė į raštinę ir dar sumušė. Bet tuo dar nesibaigė reikalas. Olandas buvo tuoj nuvarytas į baudžiamąją kuopą ir jam sudaryta byla. Jį išvežė Berlynan tardyti ir sugrįžus vėl paliko baudžiamojoje kuopoje. Nebeteko sužinoti, koks buvo to tiesaus žmogaus likimas.

Tas įvykis rodo, kokios buvo stovykloje nuotaikos. Dar reikia prisiminti, kad tai įvyko 1944 metais, kada režimas stovyklose jau buvo žymiai sušvelnėjęs. Nežinau, kas būtų tokiu atveju atsitikę keleriais metais anksčiau.

MASINĖS ŽUDYNĖS

Stovykloje neretai įvykdavo ir masinės žudynės. Blokovai turėjo surašinėti visus darbui netinkamus ir iš dalies nedarbingus asmenis, taip pat ir žmones su kūno trūkumais. Kada tokių invalidų susidarydavo keli šimtai, juos pasiųsdavo į transportą. Buvo sakoma, kad jie vežami į kitą stovyklą poilsio, bet kelias dienas po transporto išvykimo į stovyklą sugrįždavo išvežtųjų drabužiai ir protezai. Tada jau buvo aišku, į kokią poilsio vietą jie buvo nuvežti. Stovyklos kartotekoje tie suimtieji buvo išrašomi kaip išvykę su transportu.

Įdomu paminėti, kad į tokius transportus įrašydavo ir vokiečius, Didžiojo karo invalidus, taip pat rentininkus. Tie manydavo, kad jiems bus duodama tam tikra išimtinė, tuo tarpu jie „nuvažiavo" į kitą pasaulį.

Iš ligoninės taip pat išveždavo nepagydomus ligonius, džiovininkus ir tuos, kurie jau ilgą laiką gulėjo ligoninėje. Jiems taip pat sakydavo, kad jie vežami gydyti, nes stovyklos ligoninėje, pvz., džiovininkų visiškai negydė. Jiems tik buvo leista gulėti, bet maistą jie gaudavo dar blogesnį, negu kiti suimtieji. Suimtieji daugiausia gaudavo džiovą dėl išbadėjimo ir dėl blogų gyvenimo sąlygų. Kadangi jokio gydymo nebuvo, visi su noru vykdavo į kitą stovyklą, manydami, kad ten bus gydomi. Buvo net tokių, kurie prašėsi vežti kartu. Tie kitos stovyklos nepasiekė arba pateko į tokią stovyklą kaip Belzenas, kur visi buvo naikinami be išimties.

Kada jau būdavo rengiami transportai, — o transportus rengdavo visuomet, kada ligoninė būdavo perpildyta ir nebežinodavo, kur sutalpinti ligonius, — stovyklos gydytojas įsakydavo atrinkti reikiamą skaičių. Tada skyrių gydytojai su blokovais turėjo sudaryti sąrašus. Skaičius turėjo būti pilnas. Tie, kuriuos parinkdavo, buvo likimo aukos. Juos aprengdavo visiškai blogais drabužiais ir tik prie švarko prisiūdavo numerį. Nors žiemą smarkiai šaldavo, jiems paltų neduodavo, net tiems, kurie turėdavo karščio. Būdavo be galo liūdna matant, kaip tie nelaimingieji dar prieš mirtį kankinami.

Buvo ir taip, kad transportui parengtieji, žinodami, kas jų laukia, pasislėpdavo; kada transportas jau turėdavo išeiti ir trūkdavo dingusiųjų, tada paimdavo jų vieton kitus tiesiog iš lovų, primesdavo jiems kelis skarmalus apsirėdyti — ligoninėje nė vienas neturėjo drabužių, o tik marškinius — ir per porą minučių išvarydavo. Tokiu būdu tie visiškai atsitiktinai turėjo eiti mirti už savo draugus.

Žiemos metu per transportus žūdavo ir daug sveikų suimtųjų. Suimtuosius suvarydavo į gyvulinius vagonus, uždarydavo duris ir tik paskyrimo vietoje atidarydavo. Kartais pusė, o kartais dar daugiau suimtųjų jau būdavo mirę, kada vagonus praverdavo. Gana dažnai atveždavo į stovyklą sudeginti tokius transporte žuvusius suimtuosius. Žiemą lavonai būdavo sušalę, kieti kaip malkos. Juos iš sunkvežimio suversdavo į ligoninės kiemą. Vieni būdavo pusnuogiai, — matyt, draugai, norėdami šilčiau apsirėdyti, juos buvo išvilkę, — baisiai sudriskusiais drabužiais. Lavonai buvo visiškai pajuodavę, galūnės nulaužtos. Net mums, visko mačiusiems ir pergyvenusiems, būdavo bjauru tokias krūvas lavonų matyti. Smogikams žmogus buvo mažiau vertas už gyvulį, o žmogaus lavonas — lygus maitienai. Tokių faktų akivaizdoje tikrai nebežinojai, ar dar esi žmogus, ar tik tokia krūvelė skarmalų ir sušalusios mėsos. Čia aiškiausiai pasirodė, kaip naciai išniekino žmogų, pasaulio viešpatį. Čia ryškiausiai pademonstravo, kad jiems nerūpėjo nei žmonių teisės, nei jokios moralinės ar teisinės normos.

Stovykloje žudydavo ne tik sergančius ir invalidus, bet ir jaunus sveikus žmones. Taip, pvz., 1940 metų lapkričio 9 d. per nacių „kraujo sekmadienį" paleido gandą, kad tą dieną bus paleisti lenkai studentai. Per patikrinimą buvo pašaukta prie vartų apie 50 jaunų lenkų, studentų ir moksleivių. Jie be galo nudžiugo, susijaudinę atsisveikino su savo draugais ir laimingi nubėgo prie vartų. Bet, deja, jie nusivylė, nes juos tuoj nuvedė į maudyklą, išrengė iki skalbinių ir pusnuogius išvarė į krematoriumą, kur jie buvo nužudyti ir sudeginti. Tai buvo smogikų pramoga jų „kraujo sekmadienio" proga.

Masines žudynes dar vykdė ir 1945 metų žiemą. Vasario mėn. pradžioje, kada rusų kariuomenė jau veržėsi per Oderio upę, naktį iš blokų šaukė suimtuosius. Iš visų blokų išrinko po kelis ir išvedė prie vartų. Tą pačią naktį išvedė ir visus rusų belaisvius karininkus. Pasukus į krematoriumo pusę, suimtieji puolė sargybą ir prasidėjo kova. Dalis vedamųjų išbėgiojo, nes visą naktį ir antrą dieną toje apylinkėje smogikai jų ieškojo. Toje vietoje, kur naktį girdėjome šaudymus, rytą matėme išmuštų langų ir daug skylių sienose.

Masinės egzekucijos buvo vykdomos visą laiką. Dažniausiai tai būdavo transportais atvežti suimtieji ir civiliai, kurie ėjo į krematoriumą. Pačioje stovykloje dar buvo izoliacijos blokai. Ten suimtieji buvo griežtai nuo kitų atskirti. Tuose blokuose laikydavo suimtuosius, kurių likimas dar nebuvo galutinai išspręstas. Be to, dar buvo stovykloje ir mūrinis pastatas su vienutėmis, vad. Zellenbau. Ten padėdavo tardomuosius ir iš laisvės atvežtus įtariamus arba vos suimtus asmenis. Jų tarpe būdavo ir karininkų — smogikų ir aukštų valdininkų.

Bus daugiau.

Galerijoje — A. Greitai megztiniai

A. Ramanauskas-Greitai (**d**) ir G. Znamierovskis. **Linos Petrauskienės** (ELTA) nuotr.

Vilnius, sausio 4 d. (ELTA) — Sostinės galerija „Artima" kviečia į neįprastą parodą „Introspektyva" moderniam menui atminti. Sausio 9 dieną atidarytos parodos autoriai — televizijos žvaigždė Algis Ramanauskas-Greitai ir tapytojas Gintaras Znamierovskis.

A. Ramanausko sukurta kontraversiška megztinių kolekcija žada nepalikti abejingų. „Vilnonio neoavangardizmo" kolekcijoje geometrinės figūros (kvadratai, apskritimai, stačiakampiai) paverčiamos geometrinių formų modernistinės ideologijos simboliais — vėliavomis, svastikomis ir panašiai.

Šalia jų ironiškai atsiduria keletas kasdienybėje sutinkamų, tačiau išsilavinusioje visuomenėje vengiamų žodžių, kurių nevengia pats A. Ramanauskas-Greitai. Vartotojiškos visuomenės užgaidoms patenkinti kažkada tabu buvusios, tačiau dabar prekių ženklais virtusios ikonos atsiduria ant kiekvienam prieinamų megztukų.

Lietuvoje dar nerodytuose Gintaro Znamierovskio tapybos darbuose realybėje pamatytos idėjos perkeliamos į ironišką siurrealų pasaulį. Stebinančiai preciziškai aliejumi ant drobės ištapyti šio autoriaus darbai patraukia žiūrovo dėmesį tiek techniniu atlikimu, tiek neabejotinai postmoderniu turiniu. Ant pjedestalo šiais laikais keliamoms stilingoms šiuolaikinėms moterims čia priauginamos barzdos ir ūsai, tačiau nuo to jos nepraranda savo grožio.

Lietuviams svarbu kalbėti taisyklingai

Vilnius, sausio 10 d. (BNS) — Beveik pusė apklaustų Lietuvos gyventojų mano, jog svarbiausia šiuolaikinės lietuvių kalbos funkcija yra jos taisyklingumas.

Tai parodė reprezentatyvus visuomenės nuomonės tyrimas, kurį Švietimo ir mokslo ministerijos užsakymu atliko grupė Vilniaus pedagoginio universiteto, Socialinių tyrimų instituto bei Lietuvos suaugusiųjų švietimo ir informavimo centro mokslininkų.

Beveik pusė tyrime dalyvavusių pagrindinių, vidurinių ir suaugusiųjų mokyklų moksleivių mano, kad svarbiausia yra taisyklingai kalbėti lietuviškai. Trečdaliui moksleivių svarbiau yra laisvai ir sklandžiai reikšti savo mintis įvairiose situacijose.

Apklaustieji lietuvių kalbos mokytojai savo požiūriu į šiuolaikines kalbos funkcijas yra pasidalinę pusiau. 45 proc. laikosi nuomonės, kad svarbiausia šiuo metu yra kalbos taisyklingumas, 44 proc. pabrėžia gebėjimo laisvai bei sklandžiai kalbėti svarbą.

Mokinių požiūriu, taisyklingai kalbantys žmonės geriau vertinami daugelyje situacijų, taip pat ir darbo rinkoje, tačiau jie yra abejingi anglų kalbos plitimui viešuose pavadinimuose, jaunimo muzikoje, o ir patys ne visose situacijose stengiasi kalbėti taisyklingai.

Moksleivių manymu, didžiausią neigiamą įtaką jų kalbai daro ne svetimybės, sutinkamos jų kultūrinėje-informacinėje aplinkoje, o netaisyklinga žiniasklaidos kalba (45 proc.), viešas autoritetingų visuomenės žmonių kalbėjimas (34 proc.), jaunimo naudojamas žargonas (38 proc.).

SPORTAS

* **Trečiąjį pralaimėjimą ULEB taurės krepšinio turnyro devintojo turo rungtynėse patyrė Vilniaus** „Lietuvos rytas", antradienį svečiuose 67:72 nusileidęs Las Palmas „Gran Canaria" (Ispanija) komandai. 20 taškų Lietuvos čempionams pelnė komandos naujokas Kareem Rush.

* **Lietuvos krepšinio lygoje (LKL) rungtyniaujančios Vilniaus „Sakalų", Marijampolės „Sūduvos"** ir Klaipėdos „Neptūno" komandos pasipildė naujais žaidėjais. „Sakalai" į savo gretas susigrąžino 190 cm ūgio gynėją Justą Kaziliūną, Marijampolės komanda susitarė su 198 cm gynėju Mindaugu Budzinausku, kuris sugrįžo iš Ukrainos. „Neptūnas" į savo gretas pasikvietė 223 cm ūgio vidurio puolėją gruziną Sergo Atuašvilį, NKL pirmenybėse rungtyniavusį Kauno „Hermio projektų-KKM" komandoje.

* **Penktą pergalę iš eilės bei aštuntą per paskutiniąsias devynerias NBA reguliariojo sezono rungtynes** iškovojo Žydrūno Ilgausko Cleveland „Cavaliers" komanda, antradienį svečiuose 108:98 įveikusi Sacramento „Kings" krepšininkus. Lietuvis nugalėtojams pelnė 17 taškų, po krepšiais atkovojo 9 ir perėmė 1 kamuolį, atliko rezultatyvų perdavimą, blokavo 2 varžovų metimus bei surinko 3 pražangas.

Žurnalistai priešinasi apribojimams

Vilnius, sausio 10 d. (BNS) — Lietuvos žurnalistų sąjunga (LŽS) siūlo nepatvirtinti naujų taisyklių, kurios ribos žurnalistų darbą Seime.

Trečiadienį Seimo kanceliarijai išsiųstame rašte LŽS siūlo iš Viešosios informacijos rengėjų akreditavimo Seime taisyklių projekto išbraukti nuostatas, kad Seime gali būti akredituoti tik tie žurnalistai, kurie ne rečiau kaip kartą per savaitę rengia informaciją apie Seimo veiklą.

Pasak LŽS, niekas negali įpareigoti žurnalistų rengti informaciją visuomenei kokiu nors dažnumu. Be to, taisyklėse nenumatytas mechanizmas, kaip registruoti tokį periodiškumą — žurnalistų manymu, tai subjektyvus kriterijus ir būtų „nereikalingas lėšų švaistymas registruoti pasirodančius žurnalistų darbus kas savaitę ar net dažniau".

Anot LŽS, taip pat taisytinas punktas, kad Seimo ryšių su visuomene skyriui neakredituoti žurnalistai turi pateikti motyvuotą prašymą, jei jie nori gauti vienkartinį leidimą apsilankyti Seime. LŽS teigimu, Seimo ryšių su visuomene skyrius, įvertinęs prašymo išduoti vienkartinį leidimą motyvus, pasilieka teisę atsisakyti šį leidimą išduoti ir taip sudaromos prielaidos piktnaudžiauti ir skirtingai traktuoti neaiškias minėtojo punkto nuostatas.

Kaip keistiną nuostatą sąjunga įvardija ir tai, kad atsisakymas išduoti vienkartinį leidimą neprivalo būti motyvuotas. Kodėl atsisakymui išduoti tokį leidimą motyvacijos nereikia, o žurnalistas, norintis patekti į Seimą, prašymą motyvuoti privalo.

Nuostata, kad „komentarai apie Seimo, komitetų, komisijų, frakcijų, parlamentinių grupių veiklą, interviu su Seimo nariais rengiamos tik specialiai įrengtose vietose: Baltijos Asamblėjos salėje (III rūmai), Seimo I rūmų fojė oficialių delegacijų priėmimo vietoje, Parlamento galerijoje, prie Seimo pirmininko kabineto įrengtoje brifingų vietoje (I r. III a.), prie Baltosios ir Lietuvos Tarybos salių specialiai įrengtose vietose", pažeidžia ir Seimo narių teises laisvai rinktis vietą ir formą, kur ir kaip jie Seime bendrauja su žurnalistais, teigia LŽS.

„Manome, kad toks apsunkinimas žurnalistams ir kitiems Seime esantiems asmenims bendrauti pasirinktoje vietoje kelia realią grėsmę žodžio laisvei, nes už šio punkto pažeidimus gresia net akreditacijos ar vienkartinio leidimo į Seimą praradimas", — aiškinama rašte.

Lietuva ir Lenkija elektros tinklus sujungs per 5 metus

Vilnius, sausio 10 d. (Alfa.lt) — Europos Komisija sieks, kad elektros jungties tarp Lietuvos ir Lenkija statyba neužtruktų ilgiau nei penkerius metus – tai paaiškėjo trečiadienį paskelbus Europos Komisijos dokumentą „Energetikos politika Europai", kuriame ši jungtis yra viena keturių prioritetinių Europos Sąjungos projektų.

„Alytaus–Elko elektros linija, tapusi ES prioritetiniu ir realiai įgyvendintinu projektu, suteiktų papildomas energetinio saugumo garantijas iki šiol Vakarų elektros tiekimo sistemos atskirtyje tebesančiai Lietuvai", – komentavo komisarė Dalia Grybauskaitė.

Pastebėta, kad elektros jungtis Lietuvai gali tapti keliu energijai parduoti, jei vėliau ji turėtų jos perteklių.

Kiekvienas projektas gaus savo koordinatorių, bus siekiama priimti teisės aktus, užtikrinančius, kad projektai nebūtų vilkinami.

„Neturėdama patikimų techninių jungčių, ES energetika tebėra ne darni visuma, o tik atskirų energetinių salų bei salelių rinkinys", – konstatavo D. Grybauskaitė.

Praėjusių metų pabaigoje Lietuvos ir Lenkijos Vyriausybės pasirašė susitarimą statyti šią jungtį. Nors apie jungtį kalbėta ilgai, realūs darbai prasidėjo tik 2006-ųjų antroje pusėje.

Pareiškime taip pat rašoma, kad branduolinės energetika yra reikalinga, svarstoma jos perspektyva. ES pranešime spaudai apibūdinama, kad tai yra „iš esmės nauja nuostata".

„Europa liaujasi krūpčioti nuo žodžio 'atomas'. Tokia požiūrio permaina, be jokios abejonės, yra palanki šalims, siejančioms savo ekonominę ateitį su branduoline energetika", – cituojama D. Grybauskaitė.

Prezidentas siūlo išslaptinti VSD veiklos...

Atkelta iš 1 psl.

pirmininkas Viktoras Muntianas.

Pasak Seimo pirmininko, išviešinus įslaptintą tyrimo medžiagą, būtų sukelta grėsmė šalies saugumui, būtų paralyžiuota paties departamento veikla.

„Buvo liudininkai, kurie dirba VSD, jie pateikė įslaptintas žinias ir apie operatyvinėje įskaitoje esančias bylas, ir tyrimų tikslus, ir VSD struktūrą, ir konkrečius asmenis, dirbančius saugumo departamente, visa tai žinoti viešai nėra jokio reikalo. Nežinau niekur tokio atvejo, kad valstybė viešintų žinias apie savo saugumo departamentą", — komentuodamas iniciatyvas paviešinti tyrimo medžiagą yra sakęs V. Muntianas.

Seimas gruodžio pabaigoje patvirtino NSGK atlikto VSD veiklos tyrimo išvadas, kuriose pažymima, jog departamente yra daug trūkumų, o jo generalinis direktorius Arvydas Pocius nėra pajėgus tinkamai organizuoti departamento darbą ir jam vadovauti.

Išvadų kritikai, kurių buvo tiek valdančiųjų, tiek opozicijos pusėje, teigė, kad jos nėra aiškiai motyvuotos, daugeliu atveju grindžiamos prielaidomis ar parlamentarų nuomone, prieštaringos.

Netrukus po šių išvadų patvirtinimo Seime A. Pocius įteikė prezidentui atsistatydinimo pareiškimą.

Prezidentas taip pat dar kartą atmetė kai kurių politikų kritiką, esą jis delsia skirti naują VSD vadovą.

„Noriu kategoriškai pasakyti, kad jokio delsimo nebus. Aš sakiau, kad Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas turėjo tiek laiko, kiek tyrimams reikia, nespaudžiau jų, ir tikiuosi, kad turiu tokią pačią teisę vykdyti savo pareigas ieškant naujo (VSD) vadovo", — kalbėjo V. Adamkus.

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

Arnold Schwarzenegger: California pirmauja pasaulyje

Arnold Schwarzenegger. Steve Taylor nuotr.

Sacramento, sausio 10 d. („Reuters"/BNS) — Pavadindamas California šių dienų Atėnais ir Sparta, gubernatorius Arnold Schwarzenegger antradienį pareiškė, kad jo valstija turėtų rodyti pavyzdį šaliai ir pasauliui — mažindama taršą šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis, reikalaudama sveikatos draudimo visiems ir siūlydama kitas naujoves.

Sakydamas savo ketvirtąjį metinį pranešimą, respublikonas A. Schwarzenegger paragino papildomai mokykloms, kalėjimams ir kitai infrastruktūrai skirti 43.3 mlrd. dolerių, nors prieš du mėnesius rinkėjai ir taip patvirtino rekordinę sumą — 42.7 mlrd. dolerių.

„Mes esame šiuolaikinis senovinių miestų-valstybių Atėnų ir Spartos atitikmuo. California turi Atėnų idėjas ir Spartos jėgą", — valstijos parlamentui sakė A. Schwarzenegger, kuris savo pirmajame filme vaidino Heraklį.

„Mes galime ne tik nuvesti California į ateitį, bet ir parodyti šaliai bei pasauliui, kaip ten patekti, — sakė jis. — Galime tai padaryti, nes esame ekonomiškai stiprūs, turime gyventojus, valstijos-valstybės technologinę jėgą".

Kaip Austrijoje gimęs amerikietis, buvęs kultūristas ir aktorius negali siekti JAV prezidento posto, bet jo kalba rodo, kad jis nori daryti įtaką šalies politikai ir net tarptautinėje arenoje.

Pernai A. Schwarzenegger parėmė novatorišką įstatymą dėl valstijos taršos šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis sumažinimo 25-iais proc. iki 2020 metų, nors respublikonų prezidento George W. Bush administracija laikosi skeptiškos pozicijos pasaulinio atšilimo klausimu.

Antradienį A. Schwarzenegger sakė, kad pasirašys įsakymą iki 2020 metų 10-čia proc. sumažinti anglies kiekį transporto priemonių degaluose.

Sveikatos apsaugos sistemą pavadinęs „ligotu seniu", A. Schwarzenegger taip pat pareikalavo draudimo visiems California gyventojams. Nors jis ne kartą atmetė naujų mokesčių idėją, jo plane numatomas mokos fondo mokestis visoms, išskyrus pačias mažiausias, firmoms, kurios nesiūlo sveikatos draudimo. Pagal jį taip pat būtų apmokestinti gydytojai ir ligoninių pajamos.

Nikaragvoje į valdžią grįžo D. Ortega

Managva, sausio 10 d. („Reuters"/BNS) — Nikaragvos šaltojo karo laikų vadovas Danielis Ortega trečiadienį sugrįžo į valdžią ir tapo nauju kairiųjų pažiūrų Venesuelos prezidento Hugo Chavez, kuris vadovauja antiamerikietiškam susivienijimui Lotynų Amerikoje, sąjungininku.

D. Ortega, kuris pirmą kartą atėjo į valdžią per 1979-ųjų sandinistų revoliuciją ir vėliau 11 metų vadovavo marksistų vyriausybei, žiauriame pilietiniame kare kovojusiai su JAV remiamais kontrų sukilėliais, vėl sugrįžo į valdžią laimėjęs lapkritį vykusius prezidento rinkimus.

Plinkantis 61-erių metų D. Ortega sako, jog vis dar yra socialistas, tačiau pasimokė iš klaidų ir todėl atsisakė savo praėjusio amžiaus devintojo dešimtmečio ekonomikos politikos.

Jis žada, kad šįkart siekdamas pažaboti šalyje klestintį skurdą jis gerbs privačią nuosavybę ir laisvosios rinkos principus. Prezidentas propaguoja susitaikymą ir pelnė Katalikų Bažnyčios bei kai kurių kitų savo buvusių priešininkų pasitikėjimą.

Vis dėlto D. Ortega pergalė rinkimuose buvo dar vienas skaudus smūgis Jungtinių Valstijų pozicijoms regione, kur jų įtaka gerokai sumažėjo, kai skurstantys Lotynų Amerikos šalių rinkėjai, kurių gyvenimo sąlygų nepagerino laisvosios rinkos reformos, atvedė į valdžią kairiosios pakraipos vadovus, remiančius antiamerikietiškų pažiūrų H. Chavez.

D. Ortega teigia, jog nori palaikyti gerus santykius su Jungtinėmis Valstijomis, tačiau į savo inauguracijos ceremoniją pakvietė du aršiausius Washington kritikus regione — H. Chavez ir Bolivijos prezidentą Evo Morales.

Nors D. Ortega bus labai priklausomas nuo Venesuelos paramos, jo aukščiausio rango padėjėjas sakė, kad prezidentas neseks H. Chavez, kuris pažadėjo nacionalizuoti didžiausias šalies kompanijas.

EUROPA

VATIKANAS

Lenkijos Katalikų Bažnyčią, krečiamą skandalo dėl ryšių su komunistinių laikų saugumo policija, antradienį Vatikanas išgyrė už „drąsą" ir „ištikimybę". „Lenkijos Bažnyčia yra „gyva ir drąsi, ištikima Bažnyčia, net jei jai teko išgyventi netikrumo laikus, kompromitavimo laikus, kurių auka ji tapo, ir nors ji patyrė valdžios priespaudą", — sakė Vatikano valstybės sekretorius kardinolas Tarcisio Bertone. T. Bertone, Romos Katalikų Bažnyčios hierarchijoje užimantis antrąjį pagal svarbą postą, teigė, kad Lenkija yra „šalis, kuri per visą istoriją kentėjo nuo priešingų ją siaubusių režimų".

MINSKAS

Baltarusijos Prezidentūra trečiadienį išplatino oficialų pranešimą, kuriame teigiama, jog Baltarusijos ir Rusijos prezidentai Aleksandras Lukašenka ir Vladimiras Putinas pasiekė kompromisą dėl rusiškos naftos tranzito per Baltarusiją. Pranešime pažymima, jog šalių vyriausybės galutinai šį susitarimą suderins per dvi dienas. Šis dviejų valstybių prezidentų susitarimas pasiektas per pokalbį telefonu. Kremliaus spaudos tarnyba patvirtino, kad toks pokalbis įvyko Baltarusijos iniciatyva, tačiau apie pasiektą kompromisą nepraneša.

BRIUSELIS

Europos Sąjunga (ES) pagal naująją energetikos politiką, kuria siekiama kovoti su pasauliniu atšilimu, turėtų iki 2020 metų bent 20-čia proc. lyginant su 1990-aisiais sumažinti į atmosferą išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį, nurodė Europos Komisija. Komisija paragino išsivysčiusias viso pasaulio valstybes iki 2020 metų 30-čia proc. sumažinti šių dujų išmetimą ir sakė, kad ES viršys numatytus 20 proc., jei kitos valstybės paseks šiuo pavyzdžiu.

PARYŽIUS

Parduotuvių darbo laiko pratęsimui nepritariančių profsąjungų grasinimai surengti streikus negąsdina Paryžiaus puošeivų, besiruošiančių „šturmuoti" miesto parduotuves, kuriose trečiadienį prasideda žiemos išpardavimai. Nuolaidų „medžiotojos" turėtų užplūsti didžiausias prabangos prekių parduotuves vos joms pravėrus duris 8 val. ryto. Du kartus per metus vykstantiems išpardavimams Prancūzijoje tenka daugiau kaip ketvirtadalis bendros metinės mažmeninės prekybos sektoriaus apyvartos.

AZIJA

ASTANA

Kazachstano parlamentas trečiadienį naujuoju premjeru paskyrė technokratą Karimą Masimovą, kuris iki šiol buvo vicepremjeras. Už šį sprendimą balsavo 37 Senato nariai (iš 37) ir 66 žemųjų parlamento rūmų deputatai (iš 77). Siūlydamas K. Masimą į premjero postą Kazachstano prezidentas Nursultanas Nazarbajevas sakė: „Esu įsitikinęs, kad žinių ir patyrimo Karimas Masimovas turi pakankamai, ir naujoji vyriausybė pasiūlys programą, kuri leis užtikrinti, kad mano iškelti strateginiai uždaviniai būtų įvykdyti".

ARTIMIEJI RYTAI

JERUZALĖ

Izraelio generalinė prokuratūra ketina iškelti baudžiamąją bylą ministrui pirmininkui Ehud Olmert pagal kaltinimą piktnaudžiavimu tarnyba ir korupcija. Laikraščio „Haaretz" duomenimis, tai gali įvykti iš karto, kai E. Olmert grįš iš Kinijos. Vyriausybės vadovas įtariamas tuo, kad būdamas finansų ministru neteisėtai rėmė savo pažįstamus per vieno didžiausių Izraelio bankų „Leumi" pardavimo konkursą.

AFRIKA

MOGADIŠAS

JAV pajėgos trečiadienį per antskrydžius smogė keturiems rajonams Pietų Somalyje, sakė šaltinis vyriausybėje. Pasak jo, buvo atakuoti Hajas, Gareras, Bankadžirovas ir Badmadovė. „Bankadžirovui ir Badmadovei smogta stipriausiai", — pridūrė šaltinis.

Vieni bijo vaiduoklių, kiti juos medžioja

Vaiduoklių yra visur. Daugiausia jų ten, kur pilys, seni dvarai, todėl šioje srityje lyderėmis laikomos Anglija, Čekija ir Prancūzija. Vaiduoklių yra ir Lietuvoje.

Vaiduoklių Praha

Daugiausia vaiduoklių yra Čekijos sostinėje Prahoje. Čia jų išliko daugiau nei šimtas. Naktį Prahos senamiestyje galima sutikti vaiduoklį, rankose laikantį merginos galvą.

Pasak padavimo, mergina nesulaukė grįžtančio sužadėtinio ir ištekėjo už kito. Už tai jai vėliau buvo nukirsta galva. Po kurio laiko atsirado vaiduoklis, kuris su savimi tamposi ne tik merginos galvą, bet ir kardą.

Šaltomis žiemos naktimis Prahos gatvėmis vaikšto ir kitas vaiduoklis – nuogoji Cecilija, kurią kadaise vyras rado lovoje su meilužiu.

Išsigandusi vyro keršto, Cecilija spruko pro langą ir mirtinai sušalo gatvėje. Kaip teigia liudytojai, šis vaiduoklis ir dabar nevengia paflirtuoti. O štai Vyšehrado pilyje bastosi prancūzų majoro vaiduoklis. Sako, labai piktas ir pavojingas.

Kruvina vienuolė, išmaldos prašantis skeletas, ugninis vyras, vienarankis vagis, tamplierius be galvos – berods, kiekviena istorinė Prahos vieta turi savo vaiduoklį.

Tačiau Prahos vaiduokliams gresia išnykimas. Šiais laikais jie po kojomis prarado tvirtą pagrindą – patys čekai jais netiki. O koks gali būti vaiduoklio gyvenimas, kai niekas juo netiki?

Vaiduokliams belieka tik užsienio turistai, kurie mielai leidžiasi į Prahoje organizuojamas naktines ekskursijas po įdomiausias vaiduoklių gyvenamas miesto vietas.

Čekijoje kiekvienas gali save išbandyti kaip vaiduoklių medžiotoją. Svarbu žinoti geriausias medžioklės vietas, kaip elgtis susitikus vaiduoklį.

Čekijoje pilių tiek daug, o ekskursijų vadovai taip įtikinamai pasakoja, kad vaiduoklių medžioklę iškeisti į pasisėdėjimą aludėje neprotinga.

Kiekviena Čekijos pilis turi savo vaiduoklį, apie kurį legendas kuria vietiniai gyventojai. Kai kurie jų gali labai ilgai kalbėti apie pilyje siautėjantį vaiduoklį.

Baltoji dama

Pasakos pasakomis, tačiau Čekijoje yra vienas vaiduoklis, kurio egzistavimas daugeliui abejonių nekelia. Tai – baltoji dama. Legenda teigia, kad ji – 1429 m. garsioje Rožmberkų šeimoje gimusi mergina, vardu Perchta.

Kai merginai sukako 20 metų, tėvas ją ištekino už kažkokio vyro, kuris tyčiojosi ir engė savo žmoną. Nelaimingoji daugiau nei 20 metų turėjo kentėti vyro despoto prievartą.

Prieš mirtį vyras paprašė Perchtos atleidimo, atseit visą gyvenimą buvau negeras, bet dabar, kai reikia keliauti anapilin, viską supratau, todėl atleisk.

Moteriškė, aišku, neatleido, tada vyro gerumas vėl kažkur išgaravo ir jis prakeikė ją tokiais žodžiais: „Kad tau ir karste nebūtų ramybės".

Prakeikė ir mirė. Po kurio laiko mirė ir Perchta. O po trejų metų visose Rožmberkų pilyse (o jų Pietinėje Čekijoje net penkios) pasirodė paslaptingas vaiduoklis – baltoji dama.

Baltoji dama bene labiausiai medžiojamas vaiduoklis Čekijoje. Tačiau didelė dalis vaiduoklių medžiotojų baltąją damą vaikosi ne dėl noro susitikti vaiduoklį, o dėl materialinių sumetimų.

Tikima, kad baltoji dama žino nemažai vietų, kur paslėpti lobiai, ir tas vietas retkarčiais parodo tiems, kurie ją kantriai vaikosi.

Tiesa, smurtu iš jos informacijos negausi. Apie lobius ji pasakoja tik tam vaiduoklių medžiotojui, kurį įsimyli.

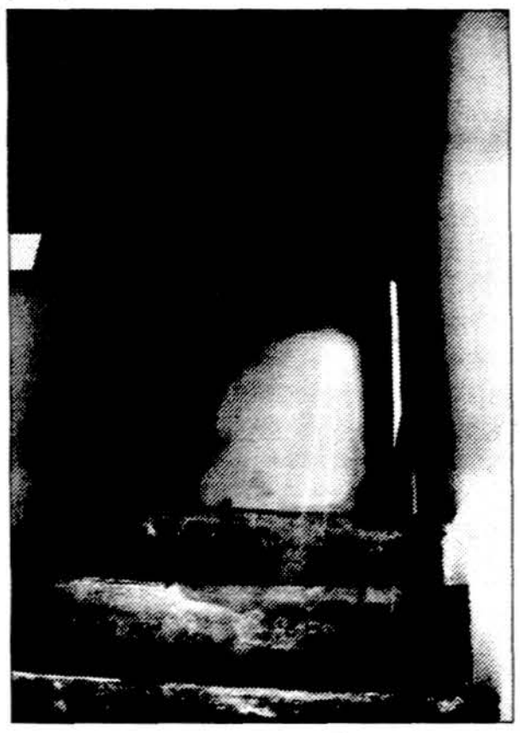

Liudytojai, kurie esą matė baltąją damą, šio vaiduoklio išvaizdą visada apibūdina taip pat – balta ilga suknele apsirengusi, vienoje rankoje raktų ryšulį laikanti, moteris. Suknelės rankovės keičia spalvą, kartais būna raudonos, kartais baltos, kartais juodos.

Tyrinėtojai aprašė daugelį baltosios damos pasirodymo atvejų, tačiau aiškaus atsakymo, ar ji egzistuoja, nėra, nors jos nuolat ieško ir turistų grupės, ir pavieniai vaiduoklių medžiotojai.

Paskutinį kartą baltoji dama pastebėta 1996 metais, kai buvo restauruojama viena iš Rožmberkų pilių. Vienas restauratorius, pasilikęs nakvoti pilyje, tikino, kad naktį pilies koridoriais, žvangindama raktų ryšuliu, blaškėsi moteris, nors pilyje nieko negalėjo būti.

Beje, toje pilyje yra paslaptingos moters portretas. Niekas nežino, kada ir kaip jis čia atsirado, įdomiausia, kad niekas negali iššifruoti, kokia kalba parašytas portreto apačioje esantis užrašas.

Aurelijus Eriksonas
„Klaipėda"

Rožmberkų pilis.

Dvidešimt viena kultūros vertybė pretenduoja į naują septynių pasaulio stebuklų sąrašą

Iš antikos laikais įvardintų septynių pasaulio stebuklų mus yra pasiekusios tik al Gizos piramidės Egipte.

Sumanyta dar kartą sudaryti garsųjį sąrašą, šį kartą reprezentuojantį XXI amžiaus stebuklus.

Atrankai pasiūlytas 21-os kultūros verybės sąrašas, iš kurio balsuojant bus sudarytas naujasis septynetas.

Šveicaras nuotykių ieškotojas Bernardas Vėberis rengiasi iki šiol negirdėtam sensacingam įvykiui.

Filmų autorius ir režisierius yra pasaulinės internetinės kampanijos „Nauji 7 pasaulio stebuklai" iniciatorius. Jos metu balsuojant internetu iš bus naujo sudarytas ir paskelbtas pasaulio stebuklų sąrašas.

Pirmykštis septynių pasaulio stebuklų sąrašas buvo sukurtas 200 metais iki Kristaus graikų rašytojo Filono iš Bizantijo miesto. Iš to sąrašo iki mūsų dienų yra išlikusios tik al Gizos piramidės Egipte.

Kitos vertybės buvo sunaikintos praūžusių karų, žemės drebėjimų ar sunykusios dėl laiko poveikio. Tai milžiniška Dzeuso skulptūra Olimpijoje (Graikija), Artemiso šventovė Efesuse (Turkija), Mauzoloso antkapis Halikarnase (Turkija), kabantys Babilono sodai (Irakas), milžiniška Koloso skulptūra Rodo saloje (Graikija), Faros švyturys Aleksandrijoje (Egiptas).

„Mūsų palikimas yra mūsų ateitis", – su tokiu motto Bernardas Vėberis, kartu su paties įsteigtu fondu „Nauji 7 stebuklai", pradėjo pasaulinį balsavimą internetu, kurio tikslas buvo išsiaiškinti iškiliausius naujųjų laikų pasaulio statinius.

Atrankai buvo pasiūlytas 200 statinių ir paminklų sąrašas. 20 milijonų pasaulio žmonių, balsavusių internetu, šį sąrašą sumažino iki 77.

Autoritetinga tarptautinė septynių architektų komisija, vadovaujama buvusio UNESCO generalinio direktoriaus Federiko Majoro, minėtą sąrašą dar patrumpino, finaliniam balsavimui palikusi 21 objektą.

Atrinktųjų pasaulio įžymybių sąraše yra garsiojo antikos laikų sąrašo „stebuklas" – al Gizos piramidės Egipte. Toliau rikiuojasi Noišvanštaino pilis Bavarijoje, (Vokietija), Alhambra Granadoje (Ispanija), Šventosios Sofijos bažnyčia Istambule (Turkija), Laisvės statula Niujorke, ikiistorinis paminklas Stonehenge Amesburyje (Anglija), Tadž Mahal šventovė (Agra, Indija), Koliziejus Romoje (Italija), Eifelio bokštas Paryžiuje (Prancūzija), Didžioji kinų siena, Kremlius Maskvoje (Rusija), inkų griuvėsių miestas Maču Pikču (Peru), akmens miestas Petra (Jordanija), Angkoro rajonas Kambodžoje (Budistų šventovė), Sidnėjaus opera Australijoje, Nukryžiuotojo Kristaus statula Rio de Janeiro (Brazilija), miestas oazė Timbuktu Malyje (Afrika), Rytų salų statulos Čilėje, japonų Kijomizu šventykla Kiote bei Chicken Itza griuvėsių miestai Jukatano pusiasalyje Meksikoje.

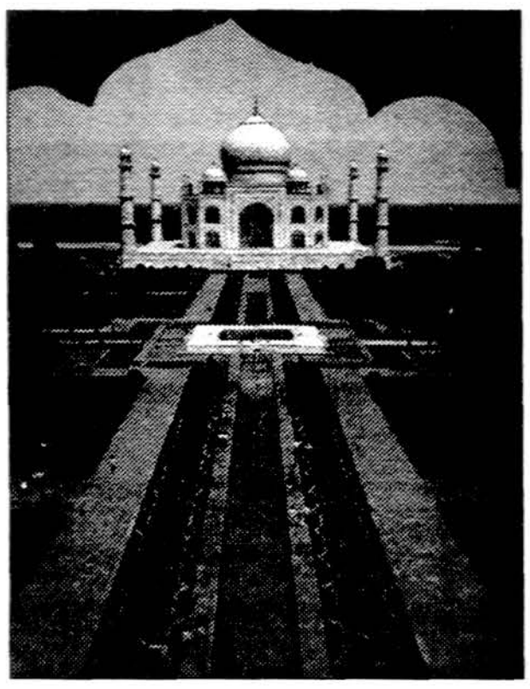

Tadž Mahal šventovė, Indija.

Šiuo metu kampanijos sumanytojas su dešimties žmonių komanda lanko kiekvieną objektą (iš 21), pasiūlytą įrašyti į pasaulio stebuklų sąrašą. Galinė apžiūros „stotis" – Laisvės statula New York, kurią suplanuota aplankyti 2007 metų kovo 6 dieną.

Balsavimo internetu akcija tęsis toliau iki ateinančių metų liepos 6 dienos.

Be balsavimo internetu, žmonės gali įsitraukti į rinkimus paskambinę telefonais +372 705 00 22, +372 541 117 38 arba +423 663 90 02 99.

Naujų septynių pasaulio stebuklų sąrašas bus paskelbtas 2007 metų liepos 7 dieną visą pasaulį apimančioje televizijų transliuotojų programoje iš Lisabonos(Portugalija).

Informacija dėl balsavimo **www.new7wonders.com** tinklalapyje.

Raimonda Ravaitytė-Meyer
„Klaipėda"

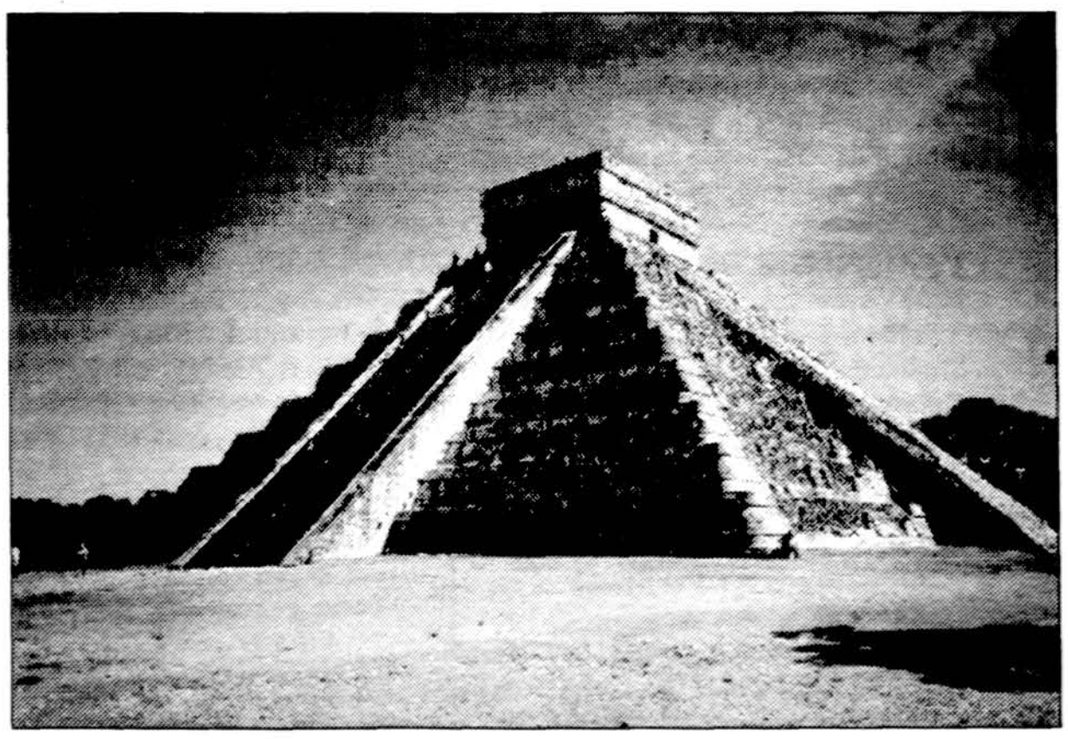

Chicken Itza, Meksika.

VOKIETIJA

FRANKFURTO APYLINKĖ

Nauja apylinkės valdyba

2006 m. gruodžio 3 d. buvo išrinkta tokios sudėties Frankfurto LB apylinkės valdyba: Dovydas Šalkauskas — pirmininkas, Gytė Gueler, Kęstas Buzinskas ir Arūnas Damijonaitis — nariai, Evaldas Veršelis — svetainės **www.lietuviai.de** administratorius, Romas Šileris — iždo kontrolierius.

Į Vokietijos Lietuvių Bendruomenę įstojo 31 frankfurtiškis (prisideda dar apie 50 jų antrųjų pusių ir vaikų, kaip šeimos narių).

Lietuvis kunigas

Frankfurto lietuvius ateityje aptarnaus naujas kunigas Valdas Kuzulis. Tai 1970 m. gimęs ir 2002 m. spalio 2 d. įšventintas Vilniaus arkivyskupijos kunigas. Jis studijavo Kaune, Prahoje, Bonnoje, Muensteryje, o šiuo metu Muencheno universitete tęsia doktorantūros studijas.

Limburgo vyskupijos dėka kun. Valdas Kuzulis pagal galimybes kartą per mėnesį atvyks į Frankfurtą prie Maino aukoti šv. Mišių. Visi yra labai laukiami ir visada kviečiami gausiai dalyvauti šiose pamaldose (el. paštas: **valdas.kuzulis@campus.lmu.de**)

ESSENO-MUELHEIMO APYLINKĖ

Apylinkė šiuo metu turi 13 narių. Visi yra susimokėję solidarumo mokestį.

Lietuvių sielovados namų Oberhausene dėka susirenkame kas 3-čią mėnesio sekmadienį į šv. Mišias, po to galime pabendrauti ir pasivaišinti atsineštais valgiais mums skirtose patalpose.

Susiklostė tradicija kiekvienais metais pagal tautinius įpročius rengti Vasario 16-osios, Velykų ir Kalėdų šventes. Šių metų Kalėdų šventę organizavome vietinių talentų jėgomis. Tenka pažymėti, kad į apylinkės veiklą įsijungia vis jaunesnio amžiaus žmonės.

Atidarėme lituanistinę mokyklėlę vaikams, kurių yra labai įvairaus amžiaus, todėl dirbame beveik individualiai su kiekvienu vaiku. Mokytojų yra daugiau negu vaikų — tai istorijos, muzikos, pradinių klasių, dailės, literatūros specialistai.

Bendruomenės nariai prisideda ir prie Šilutės bei Emmericho miestų draugijos veiklos, kuri teikia didelę pagalbą Šilutei. Šios draugijos pirmininku išrinktas Alfredas Bartminas. 2007 m. balandžio 20 d. vyks Emmericho miesto promenados atidarymo šventė, kurioje dalyvaus Juknaičių, Šilutės vaikų popchoro saviveiklininkai.

Nuo sausio mėnesio apie apylinkės veiklą galėsite pasiskaityti internete tokiu adresu:

www.lietuviai-muelheim.de

N. Windszus,
apylinkės pirmininkė

NUERNBERGO APYLINKĖ

Įkurta nauja VLB apylinkė

Nuernberge ir jo apylinkėse gyvenantys lietuviai susibūrė jau daugiau negu prieš metus. Per visą šį laiką mūsų gyvenime buvo įvairių susitikimų, įvykių. Visi drauge šventėme Kalėdas ir Velykas, keliavome į Vasario 16-osios gimnaziją paminėti Lietuvos Nepriklausomybės dienos ir švęsti Joninių šventės. Džiaugėmės, jog keliaudamas po Vokietiją kun. Al. Gudaitis, SJ, surado laiko kartu su mumis Nuernberge aukoti šv. Mišias.

Šauni ir nemaža lietuvių kompanija energingai „sirgo" žaidžiant „Žalgirio" ir „Lietuvos ryto" krepšinio komandoms prieš Bambergo GHP komandą. Sportavome ir patys: liejom prakaitą aerobikos treniruotėse.

Per Kalėdas vaikai kartu su mamytėmis ir tėveliais atliko vaidinimą. Pasisekimas tarp vaikų buvo nemažas, taigi kilo idėja kurti lituanistinę mokyklą. Vadovaujama Gitanos Bielskytės-Elsner mūsų mažųjų mokyklėlė ir toliau plečiasi, suburia aplink save vis daugiau vaikučių ir jų tėvelių.

2006 m. spalio 21 d. susirinkime nusprendėme įsteigti Lietuvių Bendruomenės Nuernbergo apylinkę, o jos pirmininke išrinkome Astą Korinth (gyv. Hermann-Hesse-Weg 13, 90513 Zirndorf). Kiti valdybos nariai: sekretorė — Rasa Weiss, iždininkė — Nelli Stankevičienė. Apylinkės kontrolės komisija: Gitana Bielskytė-Elsner ir Augustas Didžgalvis. Steigiamajame susirinkime dalyvavo ir VLB valdybos pirmininkas A. Šiugždinis bei sekretorius G. Ručys.

Tikimės, kad įkūrę bendruomenės apylinkę, aktyviau galėsime dalyvauti užsienyje gyvenančių lietuvių gyvenime, lengviau bus pasidalyti patirtimi puoselėjant lietuviškas tradicijas bei skatinant lietuvių kalbos vartojimą ir mokymąsi.

Rasa Weiss,
Nuernbergo apylinkės sekretorė

HAMBURGO APYLINKĖ

Išrinkta nauja Hamburgo LB apylinkės valdyba

Šiais metais, kaip ir kasmet, rudenėjant vėl vyko Hamburgo lietuvių apylinkės visuotinis narių susirinkimas. Deja, šį sykį ne viskas vyko sklandžiai. Į metinį susirinkimą atvyko vos 12 apylinkės narių, be to, iškilo įvairių neaiškumų dėl kasininkės ataskaitos. Pastarasis faktas ir tapo kliūtimi atpalaiduoti valdybą nuo finansinės atsakomybės ir atleisti ją iš pareigų. Buvo nuspręsta susirinkimą pakartoti lapkričio viduryje. Nors negausus dalyvių skaičius ir nebuvo formali priežastis susirinkimą atidėti, tačiau ne vieną aplankė mintis apie tai, ar mums, hamburgiečiams, ši bendruomenė dar yra svarbi, ar mums jos dar reikia.

Į pakartotinį susirinkimą atvyko kur kas daugiau narių. Abejonės išsisklaidė. Buvo išklausytas išsamus apylinkės pirmininkės Astos Baikauskaitės pranešimas apie praėjusių metų gausius renginius bei nuveiktus darbus, kasininkė O. Variakojytė pateikė labai kruopščiai parengtą apylinkės finansinės veiklos ataskaitą, išrinkta nauja Hamburgo LB apylinkės valdyba.

Valdybos pirmininke tapo Beata Stankevič, sekretorė — Ramunė Tripp, kasininkės pareigas ir toliau eina Orinta Variakojytė, Dalia Prehn apsiėmė kuruoti švietimo reikalus ir palaikyti glaudų ryšį su lietuviška mokykla, o Aiva Rauzaitė įsipareigojo tvarkyti internetinį puslapį. Linkime naujai valdybai sėkmingų ir kūrybinių metų, įdomių projektų, daug energijos telkiant lietuvius geriems, prasmingiems darbams ir gražiam mūsų visų bendradarbiavimui.

KOELNO-BONNOS APYLINKĖ

Cepelinų balius

Čia, Vokietijoj, taip toli nuo namų, ne vienam iš mūsų vis kildavo mintis: „Kaip norėčiau cepelinų". Kas dirba, kas mokosi — visi bėgam, lekiam ir dažniausiai nerandame laiko patys sau pasigaminti tokį mūsų visų mėgstamą lietuvišką patiekalą. O kaip norėtųsi! Nusprendžiau čiupti jautį už ragų. Pasitarusi su keliais tautiečiais, nusprendėm: jei darom, tai darom! Ir štai rezultatas.

Lapkričio 23 d. Frechene šalia Koelno įvyko taip seniai lauktas „cepelinų balius". Ir dar koks! Lietuvaičių susirinko daugiau, negu tikėjomės. Suvažiavo iš visų gretimų apylinkių. Kas iš Bonnos, kas iš Koelno, Solingeno ar net Moenchengladbacho. Daugiau kaip penkiasdešimt žmonių tą vakarą smaguriavo cepelinus. Pavalgę visi garsiai traukėme lietuviškas dainas palydimi Gvido Mazgelio gitaros. Sprendžiant iš atsiliepimų, visiems buvo labai skanu ir smagu.

Dėkui už tokį gausų apsilankymą. Labai ačiū visoms padėjėjoms, kurios jau nuo pat pietų stovėjo virtuvėje, skuto bulves, lipdė cepelinus, virė, paskui išnešiojo ir galiausiai plovė indus. (Tarp jų ir aš). Ačiū Vaidai, Rasai, Laurai ir visiems kitiems. Taip pat dėkoju restorano savininkui, kuris mums užleido tam vakarui savo restoraną. Iki kito cepelinų baliaus.

Ieva Kleinauskas

SKELBIMAI

•••ĮVAIRŪS•••

DEBT GOT YOU DOWN?
START FRESH TODAY
CALL REDLINE INVESTMENTS
1-866-280-5829
RESTABLISH YOUR CREDIT TODAY
BANKRUPTCY, NO PROBLEM

NEKILNOJAMASIS TURTAS

COLDWELL BANKER RESIDENTIAL BROKERAGE
VIDA M. SAKEVICIUS
Real Estate Consultant
Nekilnojamojo turto pirkimas, pardavimas
708-889-2148

Skelbimų skyriaus tel. 1-773-585-9500

SIŪLO DARBĄ

Experienced Male & Female Live-in
CNA or Home Health Aide needed.
Must have valid proof to work in the United States.
Must speak English & Drive.
312-648-1565

PASLAUGOS

STATE FARM INSURANCE AUTOMOBILIO, NAMŲ, SVEIKATOS IR GYVYBĖS DRAUDIMAS

Agentas Frank Zapolis (versle 49 metai)
Off. Mgr. Auksė S. Kane,
Vilma Jarulienė,
Virginija Smuikaitienė
kalba lietuviškai.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th St.,
Evergreen Park, IL 60805
Tel. 708-424-8654;773-581-8654

Stuburo ir skausmo ligos

JONAS V.PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS PRUNSKIS, MD
MAUNAK V. RANA, MD
Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių, sužeidimų darbovietėje bei kitų vietų skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.
Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Elk Grove: 847-718-1212
www.illinoispain.com

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

Akių ligų specialistai

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Dantų gydytojai

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak. Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401, Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

SKELBIMŲ SKYRIAUS TEL. 773-585-9500

Remkite ir platinkite katalikišką spaudą
DRAUGAS
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
www.draugas.org

Kalėdos Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijoje

Tik praėjus Vėlinėms, Visų Šventųjų šventėms, verslininkai sukruto kalbėti apie artėjančias metų pabaigos šventes — Kalėdas ir Naujuosius metus. Katalikiškas pasaulis įsijungia į laukimo laikotarpį, Adventą, pasiruošimui sutikti užgimusį Pasaulio Kūrėją.

Švenčiausios Mergelės Marijos Gimimo parapija skirta lietuvių sielovadai. Tačiau lietuviai tikintieji neatstumia ir kitų tautybių tikinčiųjų, todėl bažnyčioje vyksta pamaldos ir anglų kalba.

Lietuviai nuo neatmenamų laikų giliai tikintys, tad prieškalėdinį laikotarpį skiria dvasiniam susikaupimui ir Dievo namų papuošimui.

Klebonas Anthony Markus ir vikaras Arvydas Žygas, Kristaus užgimimo šventę pradeda ruoštis Advento metu. Yra du šventiniai pasiruošimo veiksmai: dvasinis ir išorinis. Dvasinis pasiruošimas yra skatinamas per pamokslus, rytines pamaldas ir atliekant nuoširdžią išpažintį. Išoriniam pasiruošimui reikia išteklių ir atsidavusių asmenų, sugebančių sukurti išorinį grožį ir paskirti nemažai savo laiko darbams. Klebonas A. Markus ir Robertas Martin, pasitelkę padėjėjų būrį, gražiai papuošė altorius su tradiciniais lietuviškais šiaudinukais. Skoningai buvo išdėstytos gėlės. Altorių papuošimas buvo atliekamas ir ankstyvesnių šios parapijos klebonų, reikia džiaugtis, kad ši tradicija yra tęsiama toliau, įvedant ką nors naujo.

Kadangi Kalėdos ne vien dvasinio atsinaujinimo metas, bet ir dovanų teikimo metas. Robert Martin bažnyčios prieangyje pastatė eglutę ir pakabino ant šakų vokelius, kviečiančius aukoti Lietuvos našlaičiams, parapijos mokyklų mokytojams ir neturtingoms šeimoms. Sintija Paškauskienė, Vyto Paškausko žmona, rinko maisto produktus. Labai pagirtini darbai, nes neužtenka maldų nuėjimui į Dangų, reikia ir gerų darbų.

Sustiprėjus dvasiškai, parėmus vargstančius ir išpuošus Dievo namus ir altorius, pakilia nuotaika buvo atnašaujamos Bernelių Mišios. Į lietuvių šventovietėje — Bazilikoje — laikomas pamaldas atvyko daug tikinčiųjų. Ypač džiugu buvo matyti daug tautiečių, neseniai atvykusių iš Lietuvos. Kunigas A. Žygas per pamokslą kvietė tapti parapijos nariais ir tuo paremti parapijos veiklą.

10:30 val. r. pamaldų metu Dievo namai buvo pripildyti tikinčiųjų, tas rodo, kad mūsų tautiečiai dar gerbia jų tėvų ar proseneliū įdiegtas dorybes. Pamaldų metu giedojo parapijos choras, vadovaujamas Jūratės Grabliauskienės ir pirmininko Vaclovo Momkaus. Pažymėtina, kad per Bernelių Mišias vargonais grojo muzikas Manigirdas Motekaitis, o chorui dirigavo muzikė Jūratė Grabliauskienė. Taip pat giedojo solistai Margarita ir Vaclovas Momkai.

Į 9 val. r. ir 12:15 val. p.p. vykstančias pamaldas, daugiausia (apie 85 proc. į anglų kalba) atsilanko Amerikos lietuviai. Parapijoje yra ir kitų tautų ir rasių tikinčiųjų, kurie mielai ateina į mūsų parapijos pamaldas.

Kunigas A. Žygas, perdavęs klebono A. Markaus kalėdinius sveikinimus ir padėką parapijos darbuotojams ir lankytojams, pabrėžė, kad lietuvių parapijų išlaikymas priklauso tik nuo mūsų pačių. Parapija yra tikinčiųjų junginys ir jeigu norime, kad ji klestėtų, turime dalyvauti jos veikloje, lankant visas lietuvių kalba laikomas pamaldas ir parapijos darbus remiant savo aukomis. Reikia įsidėmėti, kad parapijas išlaiko ne kunigai, kurie po kelių metų darbo parapijoje gali būti iškelti į kitas parapijas. Taigi, parapijų išlaikymas „gula tik ant parapijiečių pečių".

Parapijoje sudarytas Parapijos komitetas (to reikalauja Čikagos vyskupija). Komitetui vadovauja darbšti ir energinga parapijietė Daina Dumbrienė. Parapijos komiteto nutarimu ir pritariant klebonui A. Markui, artimoje ateityje bus įrengta „Klausimų, sumanymų ir patarimų" dėžutė. Parapijiečiai turės galimybę tuo būdu dalyvauti parapijos veikloje, nes sušaukti parapijiečių susirinkimus nėra lengva.

Kunigas A. Žygas po Bernelių Mišių ir Sumos užbaigė pamokslą, kviesdamas visus jungtis į parapijos veiklą ir užmiršti buvusius nesklandumus.

Antanas Paužuolis

Kasmetinėje kalėdinių eglučių šventėje, suruoštoje Cook County iždininkės Maria Papas, tarp kitų tautų kalėdinių eglučių puikavosi ir lietuviška eglutė, papuošta šiaudinukais.

Jūratės Dovilienės nuotrauka

„MARGUTIS II" MINĖS POETĄ BERNARDĄ BRAZDŽIONĮ

Š. m. vasario 4 d. paminėsime ir prisiminsime mūsų didžiojo poeto Bernardo Brazdžionio 100-jį gimtadienį. Bernardas Brazdžionis mūsų sąmonėje yra tikrosios lietuvių išeivijos poezijos sinonimas. Kiek kartų skaitėme jo eiles, kai dar Lietuva buvo pavergta, ir žinojome, kad jos plaukia ne vien iš poeto Brazdžionio, bet ir iš kiekvieno, priversto gyventi toli nuo tėvynės, lietuvio širdies. Poeto Brazdžiono jau nėra mūsų tarpe, bet jo eilės, jo parašyti laiškai ir jo prisiminimas yra gyvi mūsų širdyse.

Bernardas Brazdžionis

Vasario 4 d. 12:30 val. popietėje PLC Lietuvių dailės muziejuje, Lemonte, pedagogė ir lietuvių rašytojų draugijos pirmininkė Stasė Petersonienė pirmą kartą skaitys Bernardo Brazdžionio rašytus laiškus. Mėgstame klausyti ir patys skaityti poeto eiles. Bet taip pat bus įdomu išgirsti įvairiaspalve išmintimi bei kritiškais pasisakymais padabintus laiškus. Jausmai ir mintys gali būti pažadinti ne tik poezijos posmais, bet ir galvojančio ir viską jautriai reaguojančio poeto laiškais.

Popietės programa bus įvairi. Poeto B. Brazdžionio eilėms kuriama muzika. Povilas Strolia, pritariant gitarai, padainuos poeto eiles. Taip pat turėsime progos dar kartą išgirsti deklamuojant B. Brazdžionio eilėraščius.

Aktorė Audrė Budrytė-Nakienė, metus praleidusi Lietuvoje, kur surengė keletą dramos vakarų ir monospektaklių Vilniuje ir Šiauliuose, vasario 4 d. poeto B. Brazdžionio minėjimo popietėje vadovaus programai ir pati atliks tos programos dalį.

„Margučio II" radijo programa be ilgesnio sustojimo gyvuoja 75-tus metus. Ar gali būti prasmingesnis sutapimas: prisiminti mums brangų poetą Bernardą Brazdžionį švenčiant „Margučio II" deimantinį jubiliejų. Senais laikais nebuvo tokio lietuvio, kuris nesiklausė šio radijo programos laidų. Nepaisant kur — namie, svečiuose ar važiuojant automobiliu — visuomet buvo klausoma jo programų. **Kviečiame ir dabar lietuvius klausytis „Margučio II" nuo 8 val. vakaro per WCEV radijo stotį 1450 AM banga arba internetu www.wcev1450.com.** „Margučio II" radijo programa buvo, yra ir bus vedama lietuviškoje dvasioje — nuo pat jos įsteigimo iki dabar.

B. Brazdžionio poeziją vertina visos kartos, visos bangos, visų amžių žmonės. „Margučio II" rengėjai kviečia į šią prisiminimų popietę vasario 4 d. 12:30 v. p.p. Lietuvių dailės muziejuje, Lemonte.

Marija Remienė

SU DAINA PER GYVENIMĄ

Į Čikagą vėl atvyko kompozitorius ir estradinių dainų atlikėjas Algirdas Motuza. Algirdas labai daug kuria ir jo paties parašyti ir įdainuoti kūriniai dažnai skamba per Lietuvos radiją ir televiziją. Jis glaudžiai bendradarbiauja su Lietuvos muzikos akademijos pedagogais, gal todėl kompozitoriaus kūriniai yra tokie įvairūs. Jo kūrybinėje kraitelėje puikuojasi šešių dalių koncertinės mišios, baladės, romansai, trys muzikinės pasakos vaikų spektakliams.

Algirdas Motuza rašo ir chorinę muziką, leidykla ruošia jo fortepijoninės muzikos knygą. Kompozitoriaus kūrinius groja Lietuvos profesionalūs kolektyvai: Vilniaus Styginių kvartetas, Lietuvos radijo ir televizijos lengvosios muzikos orkestras, atlieka choras „Vilnius". Algirdo parašytų ir jo dainuojamų populiarių nuotaikingų estradinių dainų mielai klauso jaunimas bei įvairaus amžiaus jo talento gerbėjai.

Algirdas Motuza atvežė į Čikagą naują programą „Su tavim aš, daina". Kaip sako pats dainininkas, kad čia gyvenantys lietuviai yra jautrūs,

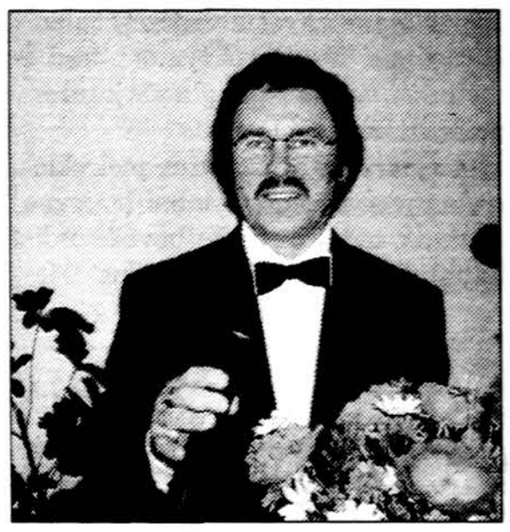

Algirdas Motuza

nuoširdūs, suprantantys pramoginę estradinę muziką. Jie koncerto metu sugeba užmegzti šiltą, betarpišką ryšį su atlikėju scenoje, ir tai Algirdą labai džiugina bei užtikrina koncerto pasisekimą.

Algirdo Motuzos koncertas įvyks sausio 21 d. (sekmadienį) 2 v. p.p. Jaunimo centro salėje (5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL). Jaunimo centras rengia ir maloniai kviečia visus atvykti į koncertą.

Milda Šatienė

Prenumeruokime ir skaitykime „DRAUGĄ!
www.draugas.org

POPIEŽIAUS BENEDIKTO XVI KNYGA APIE JĖZŲ

Popiežius Benediktas XVI užbaigė pirmąją savo knygos apie Jėzų dalį „Jėzus iš Nazareto — nuo krikšto Jordano upėje iki atsimainymo". Apie tai lapkričio 21 d. pranešta Vatikane. Knygą italų kalba turėtų išleisti „Rizzoli" leidykla, vokiečių — „Herder" leidykla.

Užbėgdamas už akių galimiems debatams apie magisterį knygos rangą, popiežius iš anksto „Herder" leidyklos paskelbtoje pratarmėje pareiškia, kad jo knyga apie Jėzų nesąs magisterinis aktas. Tai veikiau jo asmeninės „Dievo veido" paieškos išraiška. Todėl niekam nedraudžiama šioms popiežiaus mintims prieštarauti.

„Kadangi nežinau, kiek dar laiko ir jėgų man bus dovanota, nutariau kaip pirmą knygos dalį paskelbti pirmuosius dešimt skyrių, prasidedančius krikštu Jordano upėje ir pasibaigiančius Petro išpažinimu ir atsimainymu", — rašo popiežius. Pasak popiežiaus, jis mėginąs evangelijų Jėzų paváizduoti kaip realų Jėzų, „istorinį Jėzų" tikrąja šio žodžio prasme. Knyga nėra nukreipta prieš šiuolaikinę egzegezę, joje atsispindi didelis dėkingumas jai už daug ką, ką ji padovanojo ir tebedavonoja. „Tiesiog mėginau, peržengdamas vien istorinio–kritinio aiškinimo ribas, pritaikyti naujas metodines įžvalgas, leidžiančias mums tikrai teologiškai aiškinti Bibliją ir, žinoma, pasitelkti tikėjimą, tačiau jokiu būdu neatmetančias rimto istorinio traktavimo".

Kokio nors popiežiaus jo popiežiškosios tarnybos laikotarpiu parašytos asmeninės, ne magisterinio pobūdžio knygos labai retas reiškinys. Benedikto XVI pirmtakas Jonas Paulius II buvo pirmasis popiežius mūsų laikais, paskelbęs du autobiografinius kūrinius, interviu knygą ir eilėraščių tomą. Tačiau savo tarnybos laikotarpiu jis nesukūrė mokslinių–teologinių kūrinių.

BŽ, 2006 m. Nr. 22

PATVIRTINTA KUNIGŲ CELIBATO PAREIGA

Lotyniškųjų apeigų Katalikų Bažnyčia ir toliau laikysis kunigų celibato. Toks buvo lapkričio 16 d. surengto ir tris valandas trukusio Vatikano dikasterijų vadovų pasitarimo, kuriam vadovavo popiežius Benediktas XVI, rezultatas. Susitikime taip pat gvildentos atleidimo nuo celibato sąlygos ir kunigų grįžimo tarnybon galimybės. Dingstį pasitarimui davė prieš kelias savaites dėl neteisėto vyskupų įšventinimo ekskomunikuoto ir laicizuotų kunigų sąjūdžiui vadovauti pradėjusio arkivyskupo Emmanuelio Milingo situacija. Po susitikimo paskelbtame pareiškime Milingo vardas neminimas, tačiau jo „byla" Vatikanui atrodo jau užbaigta.

Vatikano duomenimis, nuo Vatikano II Susirinkimo laicizuota apie 40,000 kunigų, iš kurių per praėjusius 20 metų į tarnybą sugrįžo maždaug 9,000. Sprendimai dėl leidimo sugrįžti priiminėjami kiekvienu atveju atskirai. Sąlyga yra tai, kad atitinkamas dvasininkas „šiuo metu būtų situacijoje, neprieštaraujančioje Bažnyčios sąlygoms", kitaip tariant, gyventų laikydamasis celibato, pavyzdžiui, jo žmonai mirus ar jam nuo jos atsiskyrus. Tai taip pat reiškia, kad vaikai būtų pilnamečiai, aprūpinti ir neprieštarautų tokiam tėvo žingsniui. Be to, pageidaujantysis sugrįžti turi „būti gyvenęs ir dabar gyventi taikoje su Bažnyčia". Už leidimus sugrįžti tarnybon iki 1988 m. buvo atsakinga Tikėjimo mokymo kongregacija, vėliau Dievo kulto kongregacija, o šiandien — Dvasininkų kongregacija.

Vatikano dikasterijų vadovų susitikimas pabrėžė kunigiškojo celibato branginimą katalikų tradicijoje ir kartu intensyvesnio „žmogiškojo ir krikščioniškojo tiek seminaristų, tiek jau įšventintų kunigų ugdymo" būtinybę.

BŽ

A†A

JUOZUI LEŠČINSKUI

iškeliavus į Dievo namus, nuoširdi užuojauta žmonai ANGELEI.

Liūdi 20-os kuopos sajungietės

MOKYKIMĖS ANGLIŠKAI

Paruošia Aušrelė Sakalaitė

Hundred forty ninth lesson. (Handred fori nainth lesan) — Šimtas keturiasdešimt devinta pamoka.

Gettin a driver's license. (Geting e džvaivers laisens) — Įsigyjant vairuotojo teises.

We bought a house where there is no public transportation, I need to learn how to drive and get may driver's license. (Ui bot e hauz uėr thėr iz nou pablik tšrensporteišen, ai nyd tū liorn hau tū džraiv ęnd get mai džraivers laisens) — Mes nusipirkome namą, kur nėra viešojo susisiekimo, man reikia išmokti vairuoti ir įsigyti vairavimo teises.

If there is anything I can do to help, let me know. (If thėr iz enithing ai kęn dū tū help, let mi nou) — Jeigu galėčiau kaip nors padėti, pasakyk.

I need to get a lerner's permit, then I will be able to get behind the wheel. (Ai nyd tū get e liorners permit, then ai uil bi eibl tū get bihaind tha uyl) — Man reikia gauti mokymosi leidimą, tuomet galėsiu sėsti už vairo.

You will have to pass a writen test before they will issue a learning permit. (Jū uil hev tū pęs e riten test bifor thei uil išjū e liorning permit) — Prieš gaunant mokymosi leidimą, tau reikės laikyti egzaminą raštu.

My English isn't very good, I might have a problem passing the test. (Mai Ingliš iznt veri gud, ai mait hev e prablem pęsing tha test) — Mano anglų kalba nėra labai gera, laikant egzaminus galiu susidurti su problemomis.

I will be glad to help you study, they let you take the test with an interpreter. (Ai uil bi ględ tū help jū stadi, thei let jū teik tha test uith en interpreter) — Aš mielai padėsiu tau pasiruošti, jie leidžia egzaminus laikyti su vertėju.

Can you help me with the driving too? (Ken jū help mi uith tha džraiving tū) — Ar gali man padėti ir su vairavimu?

If you have never driven before, I would suggest a driving school. (If jū hev never džriven bifor, ai uod sudžest a džraiving skūl) — Jeigu tu niekad nesi vairavusi, aš patarčiau vairavimo mokyklą.

That's a good idea, do you know of an instructor who can speak Lithuanian? (Thęts e gud aidija, dū jū nou af en instraktor hū kęn spyk Lithuenijam) — Gera mintis. Gal pažįsti mokytoją, kuris kalba lietuviškai?

I am sure that we can find one, let me know when ou want to start. (Ai em šiur thęt ui ken faind uon, let mi nou uen jū uant tū start) — Esu tikra, kad galėsime rasti. Pasakyk, kada nori pradėti.

www.draugas.org

Margumynai

A. Hitleris mirė Paragvajuje?

Daugiau nei prieš šešiasdešimt metų savo bunkeryje Berlyne nusižudė, ko gero, didžiausias XX amžiaus piktadarys Adolfas Hitleris.

Ne visiškai sudegusį jo kūną užkasė sviedinio išraustoje duobėje. Po kelių dienų Trečiojo reicho fiurerio ir jo žmonos Evos Braun palaikus aptiko sovietų kariai.

Atlikus daugybę ekspertizių ir apklausus liudininkus, Maskvoje nutarė, jog tai išties A. Hitleris. Jo palaikus keletą kartų laidojo, iškasė ir vėl laidojo.

Paskutine fiurerio poilsio vieta tapo sovietų karinis dalinys Magdeburge. 1970 metais, prieš perduodant šią teritoriją vokiečiams, A. Hitlerio, E. Braun ir Gebelsų šeimos palaikai slaptu Leonido Brežnevo įsakymu buvo sudeginti, o pelenai nuo tilto suberti į Biderico upelį.

Tačiau ir šiandien ne visi pritaria oficialiajai versijai. Ieškant „pasprukusio Hitlerio", atlikta šimtai tyrimų, parašyta daugybė knygų. Jo ieškota Ispanijoje, Lotynų Amerikoje ir net Antarktidoje. Argentinietis rašytojas Abelis Bastis neseniai paskelbė savą versiją, kaip kruviniausias Europos diktatorius baigė savo dienas.

Pabėgimas iš Berlyno

A.Bastis rašo, kad Trečiojo reicho vadai dar 1943 metais pradėjo ieškoti patikimesnės slėptuvės. Pasirengimas evakuacijai buvo laikomas griežčiausioje paslaptyje – G.Miuleris ir M. Bormanas, prižiūrėdami vienas kitą, neleido nutekėti informacijai.

Statytinių vardu Argentinoje buvo atidaromos bankų sąskaitos, steigiamos nedidelės kompanijos, perkamos fermos. Nacių emisarai apsigyveno viešbučiuose – savo vadų „perėjos punktuose". Kartu buvo deramasi su sąjungininkais. Neva už Trečiojo reicho auksą ir technologijas jie sutiko A. Hitlerį ir jo parankinius palikti ramybėje.

1945 metų balandžio pabaigoje prasidėjo operacija „Seralis". Iš degančio Berlyno, kurį kaudamasi užiminėjo sovietų kariuomenė, ištrūko keli lėktuvai. Jais nacistinės Vokietijos „viršūnėlės" buvo skraidinamos į Ispaniją, po „draugo Franko" sparneliu. Iš ten povandeniniais laivais išplaukė į Kaletadelos-Loros užutėkį Argentinoje.

Autorius tvirtina, kad tame rajone, kur A. Hitleris išlipo į krantą, 30 metrų gylyje po smėlio ir dumblo sluoksniu aptikti trys povandeniniai laivai. Argentinos kariškių archyvuose apie juos net neužsimenama. Taip prasidėjo naujas nacių vado gyvenimas Lotynų Amerikoje.

Jis gyveno iki 1964 metų

Bėgliai traukė seniai nubrėžtu maršrutu. Savo namuose juos priiminėjo žmonės, palaikę ryšius su naciais ir artimi Argentinos diktatoriui Juan Peronui. Su kai kuriais iš jų, pavyzdžiui, Eikhornų šeima, A. Hitleris bendravo iki pat mirties.

A. Bastis pateikia tų namų tarnaitės parodymus. Ji savo akimis matė „pusbrolį" – taip jos šeimininkai vadino nacių lyderį.

FTB dirbęs Eikhornų sodininkas taip pat pranešė apie Argentinoje matytą Trečiojo reicho vadą. Knygos autorius šios organizacijos archyvuose aptiko neseniai slaptumo netekusį jo pranešimą.

A. Bastis teigia, kad A. Hitleris ne tik išgyveno iki 1964 metų, bet ir turėjo vaikų. Neva esama jo, Evos Braun bei jų vaikų nuotraukų. Tačiau anot oficialios versijos, Vokietijos fiureris vaikų neturėjo ir negalėjo turėti. Unikalių nuotraukų savininkai „kol kas nepasirengę jų spausdinti".

Diktatorius paskutines dienas gyveno Paragvajuje, kurio vadovas neslėpė savo simpatijų Trečiajam reichui. Jis mirė ant žmonos ir vaikų rankų, taip ir neatsakęs už savo piktadarystes. Tačiau autorius labai miglotai kalba apie A. Hitlerio kapo vietą ir apie tai, kur dabar gyvena jo šeima. Matyt, šią medžiagą saugo naujai sensacingai knygai.

„Klaipėda"

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

◆Sausio 12 d., penktadienį, 7:30 val. v. Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre (5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636) vyks anksti iškeliavusio Amžinybėn fotomenininko iš Lietuvos Juozo Kazlausko fotografijų parodos „Ilga kelionė į laisvę", skirtos Sausio 13 paminėti, atidarymas. Atidaryme dalyvaus J. Kazlausko našlė Dalia Kazlauskienė, pamatysite filmą apie menininką. Maloniai kviečiame visus dalyvauti.

◆Sausio 13-osios — Lietuvos laisvės aukų atminimą ir pagerbimą 2007 m. sausio 14 d., sekmadienį Jaunimo centre rengia ALTo Čikagos skyrius. 10:30 val. r. šv. Mišios Tėvų jėzuitų koplyčioje ir Aukų atminimas Čiurlionio galerijoje. Kviečiame dalyvauti!

◆PLB Lemonto apylinkės valdyba sausio 14 d., sekmadienį, 12:30 val. p.p. kviečia į susitikimą su Jungtinės Lietuvos Respublikos Seimo ir JAV LB Seimo nariu prof. Romu Kašuba. Susitikimas vyks PLC didžiojoje salėje.

◆Sausio 21 d., sekmadienį, 12:30 val. p.p. Pasaulio lietuvių centro Bočių menėje vyks organizacijos „Vaiko vartai į mokslą" popietė, kurioje galėsite daugiau sužinoti apie šios organizacijos veiklą. Bus rodomas filmas „Žingsniai į prasmingą gyvenimą". Maloniai kviečiame visus dalyvauti.

◆Sausio 28 d. 3 val. p.p. Carl Sandburg vidurinės mokyklos meno centre, 13300 S. LaGrange Rd., Orland Park įvyks lietuvių meno ansamblio „Dainava" koncertas „Per slenkstį". Kviečiame visus meno mylėtojus atvykti į šį koncertą. Bilietus galite nusipirkti kavinėje „Bravo", PLC „Dovanėlėje", parduotuvėje „Lietuvėlė", „Seklyčioje" arba užsisakyti tel. 1-800-494-TIXS bei internetu — www.dainava.us

◆Pagrindinė Vasario 16-osios — Lietuvos Nepriklausomybės šventė, rengiama ALTo Čikagos skyriaus, vyks vasario 11 d., sekmadienį. Mišios 10:30 val. r. Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje. Šventinio minėjimo programa 1 val. p.p. Maria High School. Maloniai visus kviečiame dalyvauti.

◆Vasario 16 d., penktadienį, 7:30 val. v. Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre vyks grafikės Elvyros Kriaučiūnaitės-Katalinos parodos atidarymas. Parodos atidaryme dalyvaus autorė ir jos dukra pianistė Gabrielė Gylytė, kuri į mamos parodos atidarymą atvyksta iš Vokietijos. Kviečiame visus dalyvauti.

◆Vasario 17 d., šeštadienį, 6 val. v. Lietuvių dailės muziejuje, PLC, Lemont, Lietuvos vaikų globos būrelis „Saulutė" organizuoja pianistės iš Vokietijos Gabrielės Gylytės labdaros koncertą. Visus muzikos mylėtojus maloniai kviečiame apsilankyti jaunosios pianistės koncerte.

◆Vasario 16-osios ir Kovo 11-osios minėjimą JAV LB Lemonto apylinkės valdyba ruošia vasario 18 d. 12:30 val. p.p. PLC Fondo salėje. Pagrindinis pranešėjas — inžinierius Aleksas Vitkus. Meninę programą atliks Palaimintojo J. Matulaičio misijos choras, kanklių ansamblis „Gabija" ir Maironio lituanistinės mokyklos mokiniai. Visuomenė kviečiama gausiai dalyvauti.

Skelbimas

Namams pirkti paskolos duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais. Kreipkitės į **Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road. Tel. (773) 847-7747.**

Smagiai Naujus 2007 metus sutiko Pasaulio lietuvių centro gerbėjai. Nuotraukoje: grupė svečių prie šventinio stalo. Viduryje stovi JAV LB Lemonto apylinkės pirmininkė Irena Vilimienė, antra iš dešinės stovi JAV LB Vidurio Vakarų apygardos pirmininkė Aušrelė Sakalaitė.

Laimos Apanavičienės nuotrauka.

Donatas ir **Marian Greb, Piedmont, CA**, už „Draugo" išleistų kalėdinių sveikinimų rinkinėlį atsiuntė 50 dol. auką. Nuoširdžiai dėkui.

Filomena M. Vilutis iš **Frankfort, IL**, už „Draugo" kalėdinių sveikinimų rinkinėlį atsiuntė 50 dol. auką. Ačiū.

Rimas Černius, gyv. **La Grange, IL**, kartu su prenumeratos pratęsimo mokesčiu, atsiuntė 50 dol. auką. Labai dėkojame.

Elena Blavesčiūnas iš **Rochester, NY**, ne tik pasirūpino, kad „Draugas" ją lankytų 2007-aisiais, bet kartu atsiuntė 50 dol. auką. Esame nuoširdžiai dėkingi.

Vida M. Tumasonis, gyv. **St. Petersburg, FL**, atnaujino „Draugo" prenumeratą ir kartu atsiuntė dosnią 80 dol. auką. Dėkojame.

Marija Vaitkus, Belleville, IL, jau pratęsė „Draugo" prenumeratą šiems metams ir kartu atsiuntė ypač dosnią 100 dol. auką. Labai ačiū.

Mary Šarauskas, Daytona Beach Shores, FL, atsilygino už „Draugo" prenumeratą ir dar pridėjo 50 dol. auką. Esame labai dėkingi už gerumą ir progą toliau šią mūsų skaitytoją lankyti.

Ona Petrys, Gulfport, FL, atsiuntė ne tik „Draugo" prenumeratos mokestį už 2007-uosius metus, bet taip pat ir 60 dol. auką. Tariame širdingą ačiū.

Aldona Valiukonis, gyv. **Glendale, CA**, ne tik atsiuntė prenumeratos mokestį už du „Draugus" (vienas skiriamas Romui Žemaitaičiui), bet dar pridėjo 60 dol. auką. Tikrai įvertiname šios skaitytojos paramą „Draugui" ir dosnumą. Reiškiame gilią padėką.

G. Rimkus, Oak Lawn, IL, už kalėdinių kortelių rinkinį, kurį pernai išleido „Draugas" atsiuntė 50 dol. auką. Esame dėkingi.

Palmira Janušonis, gyv. **Dousman, WI**, už kalėdinių sveikinimų rinkinėlį atsiuntė 50 dol. auką. Labai dėkui.

Nijolė Mann, Hickory Hills, IL, apdovanojo „Draugą" 50 dol. auka. Linkime laimingų Naujų metų ir dėkojame.

Suvalkiečių klubas, Chicago, IL, „Draugui" atsiuntė 50 dol. auką. Linkime sėkmingų ir veiklių Naujų metų. Labai ačiū.

Šakių klubas, sėkmingai gyvuojantis **Čikagoje**, parėmė „Draugo" leidybą 50 dol. auka. Dėkojame.

Zarasiškių klubas Čikagoje atsiuntė „Draugui" 50 dol. auką. Esame labai dėkingi.

Gabrielė Ročkus, Oak Park, IL, už „Draugo" išleistų kalėdinių sveikinimų rinkinėlį atsiuntė 50 dol. auką. Širdingai dėkui.

Jadvyga Laucevičius, gyv. **Cherry Hill, NJ**, už kalėdinių sveikinimų rinkinėlį atsiuntė 50 dol. auką. Esame labai dėkingi.

Žibutė Zaparackas, MD, Chicago, IL, ne tik pratęsė „Draugo" prenumeratą dar vieneriems metams, bet kartu atsiuntė 100 dol. auką. Dėkojame už dosnumą ir linkime kuo geriausios sėkmės 2007-aisiais.

„MUZIKOS ŽINIOS"

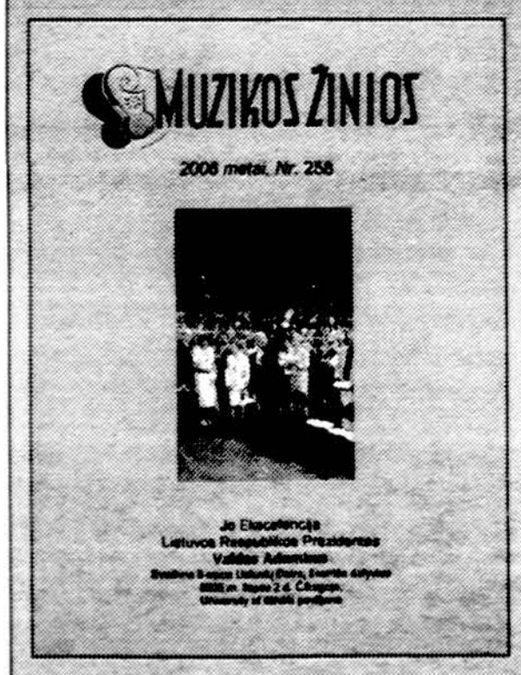

Mus pasiekė žurnalas „Muzikos žinios". Daug vietos jame skiriama praėjusiai 8-ajai Dainų šventei. Viename iš straipsnių skaitome dr. Rimvydo Sidrio mintis: „Ir pakyla nepaprastas dėkingumo jausmas visiems, kurie kūrė šią šventę, dirbo jai, dainavo, mokė, dirigavo".

Straipsniai gausiai iliustruoti nuotraukomis.

Žurnale taip pat pristatomas leidinys „Lietuvos nacionalinis operos ir baleto teatras" (leidinio autorius Jonas Bruveris, 2006 m.), kuriame galite rasti visą operos ir baleto teatro istoriją.

Besidominčius išeivijos muzikais kviečiu paskaityti Vytauto Strolios straipsnį „Lietuviai muzikai Vokietijoje 1944-1949", kuriame jis pristato tuo pačiu pavadinimu 2005 m. Lietuvoje išleistą knygą su daugybe iliustracijų.

Rašoma ir apie Lietuvių fondo stipendijatų koncertą Lemonte, prisimenamas Amžinybėn iškeliavęs operos solistas Stasys Baras, minimos muzikos veikėjų sukaktys. Rasite ir kitų įdomių straipsnių.

Žurnalą leidžia Šiaurės Amerikos lietuvių muzikos sąjunga. Kaina — 10 dol.

Paruošė L. A.